A°. 1850. Nº. 150.

ROTTERDAMSCHE COURANT.

Saturdag den 14 December.

LONDEN den 11 december.

Eergisteren kwam de Koningin met hare Familie herwaarts, om de tentoonstelling van vee in Smithfield te zien. Dien zelfden dag keerden zij naar Windsor terug.

Gisteren ontving H. M. op het kasteel te Windsor de adressen van den Lord-Maire en de Aldermen van Londen, van den Gemeenteraad dier hoofdstad en van de leden der Universiteiten van Oxford en Cambridge, in welke allen geklaagd wordt over de benoeming van een R. K. Aartsbisschop en twaalf Bisschoppen in Engeland, en ernstig verzocht dat, indien noodig met medewerking van het Parlement, de vereischte wetten en middelen beraamd mogen worden om de regten der Kroon te beschermen, de bedreigde inbreuk op de vrijheden der Engelsche onderdanen door den Roomschen Stoel wederstand te bieden, en de zuiverheid van het geloof en de eeredienst der Protestanten te handhaven.

H. M. beantwoordde al deze adressen met dank voor de vernieuwde bewijzen van gehechtheid aan haren persoon en aan de Constitutie des Rijks, met verzekering van haar vast voornemen om de godsdienstvrijheid ongeschonden te bewaren, en, als den besten waarborg daarvoor, de zuivere en schriftmatige belijdenis van het Protestantsch geloof, dat sedert zoo langen tijd gelukkig hier te lande gevestigd is, te ondersteunen. Alleen in het antwoord op het adres der Universiteit te Oxford sprak zij meer bepaaldelijk van haar vast besluit om de regten harer Kroon en de onafhankelijkheid van haar Volk tegen alle aanvallen en indringing van eenige vreemde magt te handhaven.

Zij die het indienen van deze adressen toegejuicht hadden, vooral in de hoop dat daardoor eenige verklaring omtrent de plannen der Regering zou zijn uitgelokt, achten zich zeer teleurgesteld, en uiten de vrees dat de antwoorden der Koningin minstens het bewijs opleveren dat de Regering in het geheel nog tot geen besluit omtrent deze aangelegenheid gekomen is.

Een der allervoornaamste Engelsche edelen, de hertog van *Norfolk*, die de R. K. godsdienst belijdt, heeft een brief aan lord *Beaumont* gerigt, in welken hij zich vereenigt met diens uitgedrukt gevoelen, dat de jongste handelingen der Ultramontanen ten eenenmale onvereenigbaar zijn met de wettige gehoorzaamheid aan de Koningin en met de Engelsche Constitutie.

Donderdag houdt de Koningin een Geheimen Raad, in welken, volgens sommigen, eene verdere prorogatie van het Parlement, tot in de eerste week van februarij, bepaald zal worden.

— Eindelijk heeft men in den generaal-majoor *William Jervois* den man gevonden die bereid is het militair opperbevel te Hong Kong in China op zich te nemen.

— Brieven van de Kaap de Goede Hoop, weinige dagen later dan de onlangs vermelde afgezonden, zeggen dat men veel geruster wegens de invallen der Kaffers op de grenzen was geworden, en dat in al de overige deelen der Kolonie volmaakte rust heerschte.

PARIJS den 11 december.

De verjaardag der verkiezing van den President der Republiek is gisteren op het stadhuis alhier gevierd met een banket, dat door den stedelijken Raad ten eere van *Louis Napoleon* was aangerigt, en waaraan 180 gasten deelnamen. Nadat den President door den Prefect der Seine een toast was gebragt, heeft deze daarop in krachtige taal geantwoord. Hij noemde het tegenwoordige gerustsellend en meent de toekomst met vertrouwen te gemoet te kunnen gaan. De volgende zinsnede trok het meest de aandacht: „De Regeringen, die, na lange burgertwisten, er in geslaagd zijn het gezag en de vrijheid te herstellen en nieuwe omwentelingen te voorkomen, hebben, terwijl zij den revolutionairen geest beteugelden, hare kracht ontleend aan het regt dat uit de omwenteling zelve geboren werd. Zij daarentegen zijn onmagtig geweest die dat regt in de tegen-omwenteling gezocht hebben." Hij besloot zijne toespraak dus: „Mijnheeren, neemt met mijnen dank een toast op de stad Parijs aan. Stellen wij al onze pogingen in het werk om die groote stad te verfraaijen, om het lot harer inwoners te verbeteren, om hen nopens hunne ware belangen in te lichten; laten wij nieuwe straten aanleggen en de bevolkte wijken waar het aan lucht en licht ontbreekt gezonder maken, opdat het weldadig licht der zon overal binnen onze muren doordringe gelijk het licht der waarheid binnen onze harten."

Na het banket had een luistervol bal plaats. Deze verjaardag zou tot nieuwe tweedragt tusschen het Elysée en den generaal *Chargarnier* aanleiding hebben gegeven, daar het Elysée wenschte dat de militairen dien dag in vrijheid zouden vieren, en de Generaal niets buitengewoons wilde doen plaats grijpen. Ook zou men gebelgd zijn, dat de aide-de-kamps van den Generaal zich in burgerkleeding op het festijn aan het stadhuis hebben vertoond.

— In de zitting der Wetgevende Vergadering van gisteren heeft de heer *de Montalembert* een breedvoerig verslag voorgelezen ter gunste van een voorstel betrekkelijk het stipter vieren van zon- en feestdagen. — Heden is magtiging verleend tot het vervolgen der heeren *Miot* en *Rouet*. De Minister van Finantien heeft een crediet aangevraagd tot verzekering van de dienst der paketbooten in de Middellandsche Zee gedurende de drie eerste maanden van 1851.

— Een dagblad spreekt van ernstige troebelen welke in Sicilië ontstaan zijn, en het berigt waarvan den 7 dezer door de *Vésuve* te Marseille zou aangebragt wezen.

— In de zitting van de Spaansche Kamer der Gedeputeerden van den 6 dezer heeft de generaal *Prim* het Ministerie geïnterpelleerd nopens de plaats gehad hebbende ministeriële crisis. De hertog van *Valentia* antwoordde, dat de heer *Bravo Murillo* alleen was afgetreden om rust te erlangen tot herstel zijner gezondheid; men had gesproken dat geschil ontstaan was omtrent in te voeren bezuinigingen, maar hij kon de verzekering geven dat al de Ministers niet minder dan de heer *Bravo Murillo* wenschen te bezuinigen; de Regering denkt aan geen nieuwe belastingen, en al de verpligtingen van den Staat zullen even geregeld vervuld worden als toen de heer *Murillo* aan het hoofd van het departement van finantien stond; wanneer het Ministerie zijne pligten niet langer kon vervullen, zou het gezamenlijk aftreden.

KEULEN den 12 december.

Den 10 dezer is het volgend besluit des Konings van Pruissen uitgevaardigd: „Naardien door eene getroffene overeenkomst met de Keizerlijk Oostenrijksche Regering de redenen vervallen zijn, welke den 6 november mijn bevel tot het mobiel maken van mijn gansche leger veroorzaakt hadden, zoo draag ik mijn Staatsministerie op, de verdere maatregelen te schorsen, die tot het op voet van oorlog stellen der legerkorpsen aangevangen waren, en van lieverlede de vermindering der troepen op hunnen vroegeren stand te doen plaats grijpen."

De demobilisering van het Pruissisch leger zal zich aanvankelijk slechts tot die manschappen bepalen welke tot de tweede ban der landweer behooren, en verder in gelijke mate worden voortgezet als in Oostenrijk de krijgstoerustingen gestaakt en de manschappen gereduceerd zullen worden.

Uit Fulda wordt den 9 dezer des avonds geschreven dat het hoofdkwartier van den Vorst van Thurn en Taxis den volgenden dag naar Hersfeld verlegd zou worden, welke plaats de Pruissen zoo lang ruimen tot dat de Bondstroepen doorgetrokken zullen zijn. Oostenrijksche troepen uit Beijeren waren op Keur-Hessisch grondgebied, te Amt Neuhof en Schluchtern, binnengerukt. Dit een en ander geschiedt overeenkomstig de gesloten overeenkomst.

Drie uit Hessen komende Pruissische regementen trokken den 9 dezer te Eisenach door, en in het door hen ontruimde Marburg werden Oostenrijkers verwacht.

Namens Pruissen is de luitenant-generaal *von Peucker* en namens Oostenrijk de luitenant-veldmaarschalk graaf *von Leiningen* tot commissaris voor Keur-Hessen benoemd.

Niet den 15den dezer maand, zoo als te Olmutz bepaald was, maar eerst den 18den, vangen de conferentien te Dresden aan. Of de oorzaak van dit uitstel in het nog niet benoemd zijn van alle afgevaardigden gezocht moet worden of in den voorzienen tegenstand der Hoven van Beijeren en Wurtemberg, is onzeker. Sommigen zeggen dat die conferentien van slechts korten duur zullen zijn, en alleen tot het leggen der grondslagen van nadere beraadslagingen strekken, die dan later op eene andere plaats gehouden zullen worden. Men spreekt van een afzonderlijk verdrag, uit veertien artikelen bestaande, hetwelk te Olmutz tusschen Pruissen en Oostenrijk gesloten zou zijn.

— De Groothertog van Hessen-Darmstadt legde dezer dagen een bezoek af bij de groothertogin *Stephanie* van Baden, tante van den President der Fransche Republiek, en men meent grond te hebben tot het vermoeden dat hun onderhoud de politieke vraagstukken van den dag heeft betroffen.

— Door sommige dagbladen wordt gezegd, door andere nog betwijfeld, dat het Stadhouderschap der Hertogdommen een gevolmagtigde tot den Koning van Hannover gezonden heeft, om hem te verzoeken de bemiddeling over vredesonderhandelingen tusschen Denemarken en Sleeswijk-Holstein op zich te nemen.

— Ooggetuigen verzekeren dat thans weder talrijke Russische troepen in het Koningrijk Polen verzameld worden.

'sGRAVENHAGE den 12 december.

Bij 's Konings besluit van den 10 dezer is de staatsraad *F. van der Oudermeulen*, op zijn daartoe gedaan verzoek, met den 31sten dier maand, op de meest eervolle wijze ontslagen als president van de Nederlandsche Handel-Maatschappij, onder dankzegging voor de wijze waarop hij, gedurende een tijdvak van zeven jaren, die gewigtige betrekking heeft waargenomen.

Bij hetzelfde besluit is tot president van gezegde Maatschappij, met ingang van 1 januarij 1851, benoemd de heer *E. P. de Monchy*, thans lid van de Provinciale Staten van Zuidholland.

Bij besluiten van den 11 dezer heeft Zijne Majesteit goedgevonden: tot burgemeester der gemeente Koudekerke (Zeeland), in plaats van wijlen *A. Pické*, te benoemen *H. Brasser*, en aan mr. *G. Corver Hooft*, op zijn verzoek, eervol ontslag te verleenen als burgemeester der gemeente 's Graveland.

— De Commissaris des Konings in de provincie Zuidholland heeft bekend gemaakt, dat de groote jagt, zoowel de publieke als die op gereserveerde en afgepaalde gronden, op dingsdag den 31 dezer, met zonsondergang, en de jagt op ganzen, eenden en watersnippen op den laatsten februarij 1851 zal gesloten zijn.

— Ten gevolge der laatste volkstelling en de daaruit voortgevloeide uitgebreide statistieken, zullen de laatsten voortaan door de gemeentebesturen bijgehouden en de mutatien telken jare aan de commissarissen des Konings in de provincien ingezonden moeten worden. In verband hiermede zal in elke provincie een bijzonder bureau voor de statistiek der provincie moeten worden daargesteld.

— Voor onderscheiden regementen, die gebrek aan vrijwilligers hebben, zijn de met groot verlof zijnde plaatsvervangers in werkelijke dienst opgeroepen.

Staten-Generaal.

TWEEDE KAMER. — *Zitting van donderdag 12 december.*

De beraadslagingen over de algemeene strekking der begrootingswetten zijn heden voortgezet en geëindigd, zoodat morgen die over de afzonderlijke hoofdstukken aanvangen.

De heeren *Mackay* en *van Lijnden* hebben geantwoord op hetgeen in de vorige zittingen tegen het door hen aangevoerde is in het midden gebragt, hetwelk wederom aanleiding gaf tot replieken, waarbij nog de heeren *van Zuylen* en *Hoffman* het woord voerden. — De heer *Jongstra* heeft met betrekking tot de veelvuldige beschouwingen over staatsregt, beginselen, wijsgeerige bespiegelingen enz., in den loop der discussiën behandeld, te kennen gegeven dat dit alles geacht kon worden minder te pas te komen, waar zoo als hier de eed op de Grondwet is afgelegd. Het doel zijner rede is de bestrijding der stelling van den heer *van Hall*, dat, uit krachte van het beginsel der homogeniteit van een Ministerie, als één van deszelfs leden aan zijne taak niet of niet geheel voldeed, deze niet enkel, maar het geheel Ministerie zou moeten aftreden. — De heer *van Doorn* heeft nog verklaard dat hij geenszins de aftreding verlangt van een of ander lid van het Ministerie. — De heer *van Hoëvell* zal nader nog antwoorden op hetgeen door den heer *Baud* over de uitzending van koperen munt is in het midden gebragt.

De Minister van Finantien zal alleen behandelen de aanmerkingen, gedurende de algemeene beraadslagingen over de begrooting zelve en 's Rijks geldmiddelen in het algemeen gemaakt. Uit de gehouden discussien heeft de Regering den algemeenen indruk gemeend te mogen opmaken, dat men al meer en meer de overtuiging heeft erlangd, dat het onmogelijk is, zoodanige groote bezuinigingen tot stand te brengen, waaruit op eens groote besparingen zouden zijn te verkrijgen. Wel heeft men gewenscht, dat er meer bezuinigd zou worden; dat men tot de amortisatie van schuld zou overgaan; dat men het belastingstelsel zou herzien, en dat de inrigting der begrooting zou worden veranderd. Het zijn die punten, die achtervolgens door den Minister worden behandeld.

Wat aangaat het wenschelijke van meerdere bezuinigingen, heeft hij herinnerd, dat het Ministerie van maart 1848 overeenkomstig zijne toezeggingen eene som van bijkans 2 millioenen heeft bespaard, en dat ook het tegenwoordig Ministerie niet stil gezeten, maar gedaan heeft wat het slechts kon. Met leedwezen heeft hij gisteren een spreker uit Rotterdam aanmerkingen hooren maken over sommige uitgaven, die op de begrooting gebragt zijn, en waarvan de dringende noodzakelijkheid door dat lid nog niet werd ingezien. Intusschen zal er wel noodzakelijkheid bestaan, om door beveiliging van het Land tegen zijnen natuurlijken vijand, het water, te waken en in dezen aan stellige verpligtingen te voldoen. Wat de uitgaven voor de posterijen aangaat, was het niet alleen eene zucht tot verbetering, die de Regering hier leidde, doch men mogt aan de ingezetenen niet langer onthouden die ruime voordeelen, welke eene verbetering van het postwezen hun kan aanbrengen en waarin andere landen ons zijn voorgegaan. Bovendien strekken die uitgaven tot bestendiging en welligt lieverlede tot verhooging van die bron van inkomsten. Wat de afschaffing der leges betreft, de bekrachtiging van de eerste daartoe strekkende wetten door de Kamer mag de Regering in hare overtuiging versterken, dat hierdoor eene nuttige en noodzakelijke uitgave op de begrooting geplaatst is. De Regering heeft het stellige voornemen, om met vaste hand te bezuinigen en te besnoeijen waar zij dit slechts kan, doch zij zal niet opzien tegen het voordragen van zoodanige uitgaven, die zij in het belang van den Staat mogt noodzakelijk oordeelen, al zij het dan ook, dat het eindcijfer der begrooting daardoor eene verhooging mogt ondergaan. Hij zal het zich steeds tot eene groote eer rekenen, tot het Ministerie te hebben behoord, dat in 1848 en 1849 zulke groote bezuinigingen heeft tot stand gebragt. Daardoor is veel van het gras voor ons oog weggemaaid. Doch dit belet niet, dat ook dit Ministerie al gedaan heeft wat het slechts kon, en elke gelegenheid heeft te baat genomen om die bezuinigingen in te voeren waar dit, zonder nadeel voor de dienst van den Staat, kon geschieden. Zoo wijst hij op de afschaffing van de afzonderlijke administratie der Opperhoutvesterij, op de bepaling, dat het lidmaatschap van den Hoogen Raad van Adel voortaan een onbezoldigd eereambt zal wezen, en op de regeling van het beheer der munt op eenen zeer eenvoudigen en min kostbaren voet. De Minister licht nu toe de verklaring in de memorie van beantwoording, door de Regering gegeven, dat de rij der groote vereenvoudigingen van de Staatsdienst, na de aanstaande nieuwe inrigting van de regterlijke magt, hier te Lande is gesloten. Die verklaring moet niet op zich zelve genomen, maar in verband beschouwd worden met al hetgene verder in de memorie wordt aangemerkt. Sedert vele jaren zijn de Staats-uitgaven telkens meer en meer ingekrompen. Alles wat naar weelde zweemt is reeds sedert lang genoegzaam uit onze Staatshuishouding verbannen. Daarom is het nu ook eene onmogelijkheid, om nog op eens *groote* besparingen te verkrijgen. De nieuwe regterlijke organisatie zal daartoe nog alleen aanleiding geven, maar daarmede is de rij der grootere vereenvoudigingen gesloten. De Regering heeft alzoo niet beweerd, dat er niets meer te doen zou zijn. Integendeel, maar de weg tot *grootere* vereenvoudiging is gesloten. Wat men op de Staatshuishouding nog besparen kan, wat nog gemist kan worden, zal niet worden nagelaten. De Minister toont de gegrondheid dier verklaring aan uit hetgene door onderscheiden leden, gedurende de gehouden beraadslagingen, is opgegeven, waarop nog bezuinigd kon worden, zoo als op den Raad van State, de Algemeene Rekenkamer, het personeel der departementen van Algemeen Bestuur, de bureaux van den Hoogen Raad van Adel, op de bureau-kosten, de brandstoffen enz. Hij somt op, welke bezuinigingen uit verdere reorganisatie ten deze kunnen voortvloeijen. Hij merkt daarbij aan, dat er op het personeel der departementen reeds veel bezuinigd is, meer dan uit deze begrooting kan blijken, omdat vroeger vele ambtenaren van Kolonien en Finantien niet uit de hoofdstukken der begrooting werden bezoldigd. In vier jaren tijd werd reeds 10 ten honderd op de uitgaven voor het personeel bespaard, zoodat het nog wel mogelijk, maar niet zeer gemakkelijk zijn zal, daarop nog meer te bezuinigen. Al die besparingen waarvan men gesproken heeft zullen, ruim genomen, geen 2 tonnen gouds kunnen bedragen. Daartegen staat over, dat er sedert 1848 eene menigte nieuwe, maar noodzakelijke uitgaven op de begrooting hebben moeten worden gebragt, en dat het welligt noodzakelijk zijn zal, later nog andere uitgaven daarop te doen voorkomen, zoo als: voor den waterstaat, het wapen der marechaussée, het cellulair gevangenisstelsel en anderen, waarvan op dit oogenblik nog geen sprake is. Het kan daaruit blijken, dat het ondoenlijk zijn zal, het eindcijfer der begrooting nog aanmerkelijk te verminderen, indien men ten minste de uitgaven, die noodzakelijk zijn in 's Lands belang, niet achterwege laten wil. Indien men alzoo de besparing op het regtswezen op 3 a 4 ton begroot, dan zal men 6, 7, of 8 tonnen gouds kunnen besparen, doch men zal aan den anderen kant ook verpligt zijn eenige andere noodzakelijke uitgaven te bestrijden. De Minister toont aan, dat het Ministerie inderdaad reeds veel bezuinigd heeft, en schat de bezuiniging, bij eene vergelijking van de begrooting voor 1851 met die van 1850, op 6 tonnen gouds. Daaruit blijkt, dat de Regering al doet wat zij slechts kan.

De Minister herinnert, dat hij reeds in het vorig jaar zijne denkbeelden over amortisatie van schuld heeft medegedeeld. Hij oordeelt steeds, dat er geene goede amortisatie anders mogelijk is, dan door de aanwending van het werkelijk overschot der middelen. Het is eene gemakkelijke zaak, om jaarlijks op de begrooting eene som voor aflossing van schuld te plaatsen, maar, wanneer er uitgaven ontstaan, die gedekt moeten worden, dan is het eene onmogelijkheid, die som tot het bedoelde einde aan te wenden. Het gevolg daarvan is, dat men schulden zou moeten maken, om aflossingen te betalen. Hij wijst op Frankrijk, waar men jaarlijks met een aanzienlijk deficit had te worstelen. Hij geeft de voorkeur aan het voorbeeld van Engeland, dat amortiseert als er een overschot van middelen aanwezig is. Reeds in het vorige jaar heeft hij de bezwaren doen kennen, die tegen de uitgifte van muntpapier bestaan. Hij is dat gevoelen nog toegedaan, doch hoe men daarover ook denken moge, zoo lang er muntpapier ter zake van demonetisatie van het goud in omloop is, is het hoogst moeijelijk, zoo niet onmogelijk, om onderscheiden soorten van papier in omloop te brengen. Wat den verkoop van landen in Indië en de verpachting van tinmijnen op Banka betreft, het zou eene noodzakelijke voorwaarde voor den afstand der tinmijnen op Banka zijn, dat dit plaats hebbe tegen zoodanig aanzienlijk kapitaal, dat daardoor aan renten gelijk bedrag zal kunnen worden verkregen, als thans de opbrengst dier tinmijnen beloopt; anders zou die afstand hoogst ongunstig werken. Wat nu de amortisatie van schuld in het algemeen betreft, de noodzakelijkheid daarvan wordt ten volle door den Minister gevoeld, en hij hoopt in de gelegenheid te zullen zijn, dat punt later bij de Kamer ter sprake te kunnen brengen; het wordt in geenen deele uit het oog verloren.

De Minister zal het belastingstelsel slechts ter loops behandelen. Bij de discussien over de middelen zal hij welligt daarop terugkomen. Bovendien zal de aanstaande voordragt tot herziening van het stelsel ruime gelegenheid geven, het grondig te behandelen. Wat de klagten over de wijze van heffing aangaat, merkt hij op, dat men voorzigtig moet zijn in het aannemen van dezelve. Wanneer hij dergelijke klagten ontvangt beijvert hij zich die te doen onderzoeken en uit den weg te ruimen. Dikwerf is het hem gebleken, dat vele daarvan overdreven waren, en vele berusten op onjuiste beschouwingen. Zoo wederlegt hij de bewering dat de belasting op de dienstboden zou zijn eene belasting op de weelde. Immers uit voorhanden bescheiden blijkt, dat het getal dienstboden van de eerste klasse bedraagt 55,000, waarvan 51 a 52,000 enkele dienstboden zijn; 6,000 gezinnen met 2 dienstboden, enz., waaruit

alzoo in geenen deele blijkt, dat dit als eene belasting op de weelde wordt beschouwd.

Wat aangaat de inrigting der begrooting, en wel bepaaldelijk de opname onder de middelen van het koloniaal batig slot, meent de Minister, dat er daardoor geen te kort op de begrooting bestaat. Die meening vloeit voort uit eene onjuiste beoordeeling van de koloniale geldmiddelen. Het betreft hier twee begrootingen van denzelfden Staat, die slechts op verschillende wijzen worden beheerd. Men moet letten op de bron, waaruit de koloniale bijdrage voortvloeit. Hij wenschte wel, dat het mogelijk ware, dat men op een vast cijfer van de koloniale bijdrage kon rekenen, doch omdat zij eenigzins onzeker is, moet men het geheele middel niet verwerpen; gedurende langen tijd zijn de koloniale inkomsten vrij zeker en vrij vast gebleven. Gedurende 15 à 20 jaren heeft de ontvangst vrij goed beantwoord aan de raming, en dan mag een enkel jaar de opbrengst wel eens iets minder bedragen. Dat kan geene reden opleveren om de geheele ontvangst weg te laten. Bovendien moet men niet vergeten, dat een groot deel van onze nationale schuld ontstaan is door of ten behoeve der Kolonien. Immers onze oude schuld is ten deele ontsproten uit den oorlog, ten behoeve onzer Kolonien, uit de ontbinding der Oostindische Compagnie en ten gevolge van uitgaven voor de Kolonien gedaan. Verder merkte de Minister op, dat § 4 van de memorie van beantwoording alleen slaat op de begrooting hier te Lande, maar dit neemt niet weg, dat bezuinigingen op de koloniale dienst niet voorbij gezien worden. Reeds in 1848 zijn er aanmerkelijke bezuinigingen tot stand gekomen op de vrachtloonen en op de kosten tot verzilvering der koloniale producten. Daardoor is men in staat gesteld de milde bron van inkomsten van den Staat nog ruimer te doen vloeijen, en haar op dit oogenblik reeds op te voeren tot eene inkomst voor den Staat van 17 millioen. Hij stelt zich geene illusien voor, wanneer hij den algemeenen toestand van 's Rijks geldmiddelen bemoedigend noemt. Let hij toch op hetgeen geschied is gedurende de laatste 5 jaren, op het geheel bestrijden van het ontstane te kort, en op de begrooting, die thans voorgedragen is, dan biedt de toekomst eenige zekerheid, eenige bemoediging aan. Dit mag echter in geenen deele leiden tot zorgeloosheid. Neen, waakzaamheid is de eerste pligt der Regering. Zij beseft dit volkomen, en ontkent het in geenen deele; maar, wat zij meent te moeten vragen, is dit: *geef ons tijd*. Want met een slag zijn die groote uitkomsten, die men verlangt, niet te verkrijgen.

De Minister van Kolonien behandelt eenige punten. Wat aangaat het doen overgaan van de tinmijnen op Banka in handen van particulieren, er is daartoe tot dusverre geen ernstig aanbod gedaan. Hij betwijfelt het of de gronden gelegen in het zuidelijke deel der Preangerregentschappen en van het regentschap Soekapoera wel geschikt te achten zijn, om met vrucht te worden verkocht, en de opbrengst daarvan te doen strekken tot amortisatie van schuld. Hij doet zien, dat ook hij alles aanwendt, om de meest mogelijke spaarzaamheid in het koloniaal beheer in te voeren en bij den vervoer en verkoop der Oostindische producten de meeste zuinigheid te betrachten. In het vorige jaar zijn reeds ettelijke tonnen gouds op de vrachten ingewonnen. Laatstelijk is de interest-rekening tusschen het Departement van Kolonien en de Nederlandsche Handel-Maatschappij afgeschaft, waardoor weder eene aanzienlijke besparing is verkregen. Er wordt nu over eene reductie van scheepvaartvrachten onderhandeld. Hij bestrijdt het denkbeeld, om het stelsel der assurantien op te geven, waarvan hij slechts nadeel voorziet.

De Minister van Justitie, die thans het voorzitterschap van den Ministerraad bekleedt, treedt in uitvoerige staatkundige beschouwingen, waarin hij heeft doen uitkomen, hoe uiteenloopend de gevoelens zijn dergenen, die zich bij deze gelegenheid vóór de begrooting hebben verklaard. Hij voorziet daarvan de aanneming der begrooting met eene groote meerderheid. Uit zijne redeneringen is gebleken, dat het Ministerie zich hecht aan die partij, die het gelooft dat die is van de meerderheid der Natie, die, in het belang van het Vaderland, eene eerlijke en trouwe naleving verlangt van hetgeen in 1848 op eene wettige wijze is tot stand gebragt, noch voor- noch achterwaarts. Dat is het heilige doel, het voorwerp van het streven van dat Ministerie. Voorts heeft hij in het breede en meer bijzonder zichzelf verdedigd tegen het verwijt van de teleurstelling, die men heeft ondervonden over de niet geheele uitvoering van het 5de add. art. der Grondwet. Hij heeft gewezen op het daarstellen van die wetten, die den meesten spoed vereischten, op de werkzaamheid van het Ministerie enz., en heeft zijn gevoelen volgehouden, dat de Grondwet heeft verondersteld een tijdstip van twee volle jaren, zonder buitengewone omstandigheden. Noch het een noch het ander heeft hier plaats gehad.

De heer *van Hall* beantwoordt hetgene door de Ministers is in het midden gebragt. Met dien voor Financien is hij het genoegzaam eens, en verschilt alleen in de berekening omtrent de slotsom der vergelijkingen tusschen de begrootingen van 1850 en 1851. De rede van den Minister van Justitie heeft hem echter niet in allen deele bevredigd; integendeel is hij in zijne meening nog versterkt geworden. De Minister heeft gezegd, dat het Gouvernement het vertrouwen van de anti-ministeriële partij niet behoeft; hij raadt het Gouvernement echter aan te letten op de teekenen des tijds, vooral naar aanleiding van hetgene gisteren door de heeren *van der Linden* en *Hugenholtz* is gezegd nopens het verlangen dat zich meer en meer openbaart tot terugkeer naar het oude. Hij beantwoordt ook den heer *van der Linden*, als of er vroeger ja veel gedaan is, maar met veel middelen. De 160 millioen franken van België hebben vooreerst geen invloed uitgeoefend op de bezuinigingen en hadden eene andere bestemming, en door de leening is nog eene aanzienlijke besparing tot stand gebragt, behalve nog de dekking van oude te korten. — Wat de politieke rigting van het Gouvernement betreft, heeft de Minister duidelijk gesproken, waarin hij te meer belang stelt, daar hij dit deed als tijdelijk voorzitter van den Raad. Als de andere Ministers daarop zwijgen, dan kan dit tot een bewijs strekken, dat zij zijne meening beamen. Omtrent één punt bestaat nog twijfel, in hetgene de Minister namelijk geantwoord heeft op hetgene in het midden is gebragt nopens de verschillende bestanddeelen van het Gouvernement. Daaromtrent is de spreker niet geheel gerust gesteld.

De Minister van Buitenlandsche Zaken beantwoordt de vraag, door den heer *Luyben* gisteren gedaan, en geeft te kennen, dat door de woorden, voorkomende in de memorie van beantwoording, op het 7de hoofdstuk, geen voorbehoud hoegenaamd is bedoeld, dat de strekking zou kunnen hebben de vrije en onbelemmerde organisatie, van welk Kerkgenootschap ook, te belemmeren; maar dat het Gouvernement met genoegen zal zien dat elk Kerkgenootschap, volgens ieders eigenaardigheid, zich regele, en dat het Gouvernement daartoe, voor zoo veel noodig, de behulpzame hand zal verleenen.

De Minister van Binnenlandsche Zaken verzamelt de verschillende beschouwingen en redeneringen gedurende deze driedaagsche discussie, voor zoo veel nog noodig na al het aangevoerde door zijne ambtgenooten, tot drie hoofdpunten, namelijk: 1°, het gesprokene over de opvolging van dit Ministerie aan het vorig Gouvernement; 2°, de politieke strekking van het tegenwoordig Bewind, en 3°, deszelfs tegenwoordige betrekking tot deze Kamer. De Minister vat in die onderdeelen het hoofdzakelijke van hetgene werd aangevoerd te zamen, en verklaart omtrent de rigting van het Kabinet, dat deze is de ontwikkeling van die vrijheden, die in de Grondwet als beginsel zijn opgenomen, de meest vrije krachtsontwikkeling van het volk op het gebied van zedelijkheid en onderwijs te vereenigen met een krachtig en zuinig bestuur; beweging in de rigting der Grondwet; voltooijing van de politische organisatie van het volk, kortom, getrouwe en eerlijke uitvoering van de bezworen Grondwet.

De heer *van Goltstein* rectifieert eenige gezegden van den Minister, naar aanleiding van het gisteren door hem gesprokene, waaraan eene niet zoo uitgebreide strekking kon gegeven worden, als hij meent van den Minister verstaan te hebben.

De heer *Groen van Prinsterer* beantwoordt in eene uitgebreide rede de hoofdstellingen van den Minister, zoowel wat betreft de uitvoering van het 5de add. artikel, als den aard der gedane beloften; zet bij die gelegenheid het standpunt zijner partij en in buiten de Kamer nader uiteen; verdedigt haar tegen zijns inziens ongegronde aanvallen en harde, onbillijke verwijten. De wensch zijner partij is instandhouding der Grondwet en wijze maatregelen van het Gouvernement.

De heer *Baud* merkt op, dat hij de redenen der afstemming, door den Minister van Binnenlandsche Zaken, als voormalig lid der Kamer, van het Hoofdstuk Justitie, geput heeft, wel niet uit diens eigen rede, waarvan een zeer kort verslag in de *Staats-Courant* van dien tijd voorkwam, maar uit het gesprokene door den Minister van Justitie te dier tijd, antwoordende op den heer *Thorbecke*. Hij licht ook zijn gevoelen nader toe omtrent zijne gezegden nopens het brengen op de begrooting van uitgaven die minder het kenmerk van onverwijlde noodzakelijkheid met zich droegen.

De algemeene beraadslagingen worden daarna gesloten, en die over Hoofdstuk I geopend, doch daar het uur te ver verstreken is, wordt de zitting verdaagd tot morgen ochtend ten 10 ure.

— Naar aanleiding van art. 83 van het reglement van orde, zijn nog eenige voorgestelde wijzigingen op de Staatsbegrooting voor het dienstjaar 1851 ingezonden, te weten:

I. Door den heer *Zijlker*, strekkende om art. 5 van hoofdstuk III te veranderen en in plaats daarvan te lezen als volgt: » Art. 5. Tractementen en bezoldigingen van het personeel der gezantschappen *f* 172,694."

II. Door den heer *Luyben*, ten doel hebbende in het Vde hoofdstuk, afdeeling 8, na art. 62 te stellen: » Art. 62 *a*. Subsidie aan het instituut voor doofstommen te St. Michiels-Gestel *f* 2000." En vervolgens het totaal cijfer der afdeeling te brengen op *f* 515,080.

EERSTE KAMER. — *Zitting van donderdag 12 december.*

In deze zitting zijn de geloofsbrieven ingekomen van de heeren *van Lidth de Jeude*, *Cremers*, *van Heeckeren van Wassenaer* en *Martens van Sevenhoven*, respectievelijk gekozen in de provincien Gelderland, Groningen, Overijssel en Utrecht. — Wordt besloten tot hunne toelating, nadat zij het bewijs van den afgelegden eed in handen des Konings zullen hebben overgelegd.

Verscheiden missives, verzoekschriften en boekwerken zijn ingekomen, onderanderen eene missive van den griffier der Kamer, den heer *J. L. W. de Geer van Jutphaas*, waarbij hij, dankbaar voor zoo lang betoonde welwillendheid en nog hopende in tijds met eere af te treden, zijn verzoek om pensioenloos ontslag bescheiden aanbiedt; daar op dit verzoek eene beschikking moet worden genomen, wordt het in handen gesteld eener commissie, waartoe de Voorzitter de heeren *Philipse*, *de Brauw* en *van Nispen van Pannerden* benoemt.

De Commissie voor de stenographie heeft vervolgens, bij monde van den heer *Philipse*, verslag gedaan omtrent de haar opgelegde taak en na eene uitvoerige ontwikkeling een voorstel aangeboden tot gedeeltelijke wijziging van het nog bestaande reglement voor de stenographie. — Dit verslag wordt ter griffie gedeponeerd, zullende nader de beraadslaging over het voorstel der Commissie worden bepaald.

Van de Tweede Kamer zijn ingekomen de verschillende wetsontwerpen, die door haar sedert de opening van deze Zitting der Staten-Generaal zijn aangenomen. — Deze ontwerpen met de daartoe behoorende stukken worden verzonden naar de Afdeelingen.

Eindelijk is overgegaan tot de zamenstelling der Afdeelingen, waarvan zich de leden voor elke sectie hebben vereenigd tot het benoemen der voorzitters en tweede voorzitters.

Daarna is de Vergadering gescheiden.

's GRAVENHAGE den 13 december.

Z. M. de Koning wordt aanstaanden zondag van het Loo alhier terug verwacht.

H. M. de Koningin is gisteren avond ten 6½ ure van het Loo in de residentie teruggekeerd.

— Bij Koninklijk besluit van den 11 dezer is aan den heer *A. F. J. Tengbergen*, op zijn daartoe gedaan verzoek, een eervol ontslag verleend uit zijne betrekking van controleur der directe belastingen, in- en uitgaande regten en accijnsen.

— Naar men verneemt is door Z. M. den Koning goedgekeurd en het besluit geteekend, betreffende de reorganisatie voor de militaire administratie, welke voortaan zal bestaan uit administrateurs, intendanten en kwartiermeesters; daarbij is ook bepaald dat de intendanten geene epauletten meer zullen dragen, maar dat die door een borduursel op de kraag zullen worden vervangen.

— Door Zijne Majesteit den Koning is op voordragt van het Departement van Kolonien magtiging verleend, om eene geldelijke tegemoetkoming te verstrekken aan de ingezetenen van het eiland St. Martin (Ned. gedeelte), ten einde daarmede de schade te herstellen, door een orkaan aan de zoutpan aldaar (het voornaamste middel van bestaan) toegebragt.

Staten-Generaal.

TWEEDE KAMER. — *Zitting van vrijdag 13 december.*

Aan de orde van den dag zijn de beraadslagingen over Hoofdstuk I (*Huis des Konings*) der Staatsbegrooting voor 1851. Dat Hoofdstuk geeft tot geene discussie aanleiding en wordt, bij hoofdelijke omvrage, met algemeene stemmen, tot een bedrag van *f* 800,000 aangenomen.

De beraadslagingen worden geopend over Hoofdstuk II (*Hooge Collegien van Staat en het Kabinet des Konings*). 1ste afd. *De Staten-Generaal*. — De huishoudelijke Commissie stelt tusschen art. 6 en 7 een nieuw artikel voor, van den volgenden inhoud: » Buitengewone en noodzakelijke herstellingen aan de vergaderzaal en aan de meubelen der Tweede Kamer, *f* 7000."

De heer *Wintgens*, als lid van gemelde commissie, licht dat voorstel kortelijk toe. Er was vroeger een ander meer omvattend plan beraamd, doch de leden hebben bezwaar gevonden in de hooge kosten. De Commissie heeft zich thans tot het volstrekt noodzakelijke bepaald. De Minister van Binnenlandsche Zaken ondersteunt het voorstel, hetwelk zonder hoofdelijke stemming wordt goedgekeurd.

2de afdeeling, *van den Raad van State*. — Art. 8. Tractementen van den vice-president en van de leden *f* 69,000.

De heer *van Goltstein* stelt bij amendement voor, dit art. te brengen op *f* 40,000. Die bezuiniging kan alhier geschieden, zonder de dienst te belemmeren. Er zijn thans nog 7 leden, die een tractement genieten van *f* 55,000. De Grondwet verlangt vereenvoudiging van den Raad van State. Bij de te verwachten reorganisatie van dat collegie, is het onnoodig de Regering in de gelegenheid te stellen weder tot aanvulling over te gaan. Dit zou bezwaren bij de reorganisatie opleveren daar men alsdan onderscheiden leden op wachtgeld zou moeten stellen. Men vulle thans het collegie hoogstens met nog één lid aan en brenge de kosten van het artikel tot het door spreker vastgesteld bedrag.

Er worden daarover eenige discussien gevoerd; de questie van de afschaffing of het behoud van dat staatsligchaam komt daarbij meermalen ter sprake. Nadat ook de Ministers van Financien en van Binnenlandsche Zaken het woord gevoerd en zich tegen het amendement verklaard hebben, wordt dat met 33 tegen 31 stemmen verworpen.

Art. 19 wegens de tractementen van den Hoogen Raad van Adel geeft tot langdurige discussien aanleiding, waaraan door de heeren *van Lijnden*, *van der Heyden*, *Metman* en *Mackay* deel wordt genomen. De Minister van Financien geeft eenige inlichtingen en bestrijdt de meening dat de gelden voor den adelbrief gegeven vrijwillige bijdragen zouden zijn; het is belasting en sedert 1844 is de eenige wettige bestemming dier gelden dat zij in de schatkist moeten vloeijen. — Art. 19 wordt vervolgens met 44 tegen 20 stemmen aangenomen.

Bij art. 25 vraagt de heer *de Man* inlichtingen nopens het beginsel, bij de wachtgelden aangenomen. De Minister van Financien geeft de verzekering, dat het stellig voornemen bestaat, om de op wachtgeld gestelde ambtenaren te herplaatsen, zoodra daartoe gelegenheid is, en tot bevordering van zuinigheid daaraan de voorwaarde tot aanneming van het op te dragen ambt te verbinden, op straffe van verlies van het wachtgeld.

Art. 27. Afloopende tegemoetkoming aan ambtenaren, tot het algemeen bestuur behoorende, ter zake van het gemis van emolumenten. (Kanselarij-leges enz.) — Bij de beraadslaging over dat art. is ter sprake gekomen de questie over de wettigheid dier emolumenten. Men vermeende, dat dit onderwerp behandeld kon worden bij de overwegingen over de toegezegde, doch nog niet ingekomen afschaffingswet. Het lot van zoodanige wet was nog in geenen deele zeker, en het zou dus verkeerd zijn, daaromtrent nu reeds fondsen op de begrooting te brengen. Men wenschte alzoo, dat die post van de verschillende hoofdstukken mogt worden weggenomen.

De Minister van Financien betuigt in het wegnemen van dien post te kunnen berusten, wanneer daardoor niets wordt afgedongen op het beginsel der noodzakelijkheid tot afschaffing. Bij stemming is de post met algemeene stemmen op eene na, die van den heer *Reinders*, verworpen, en het bedrag van de begrooting afgetrokken.

Daarna wordt op art. 27 door den heer *Metman* in het breede toegelicht zijn vooraf ingezonden amendement, houdende om in de begrooting voor memorie op te nemen de schadevergoeding aan de leden van de voormalige Eerste Kamer, ingevolge het 2de additionele artikel der Grondwet. — De heer *Lotsy* stelt als motie van orde voor, dat de Kamer zal overgaan tot de behandeling van het vorige artikel. Deze motie wordt met 41 tegen 23 stemmen verworpen. — Daarna komt het amendement zelf in behandeling; verscheiden leden verklaren zich daartegen, als ook de Minister van Financien, die het als nutteloos en overbodig bestrijdt. Bij stemming is het amendement met 45 tegen 19 stemmen verworpen. *Voor* de heeren *Lotsy*, *Jespers*, *Boreel*, *Luyben*, *Metman*, *Taets van Amerongen*, *van Akerlaken*, *van Doorn*, *Baud*, *Mackay*, *van Voorst*, *Hoffman*, *Schooneveld*, *Gevers*, *van Nispen*, *Groen van Prinsterer*, *van Goltstein*, *Stolte* en *Wintgens*.

In den loop dezer zitting zijn zamengesteld de Afdeelingen voor december en januarij. Gekozen zijn:

		Voorzitters.	Tweede Voorzitters.	Leden Commissie voor de verzoekschriften.
1ste afd.	de heeren	*de Man.*	*Luyben.*	*van Akerlaken.*
2de »	»	*Dullert.*	*Lotsy.*	*Stolte.*
3de »	»	*van Goltstein.*	*Boreel.*	*Mackay.*
4de »	»	*Wichers.*	*Gevers.*	*Ypey.*
5de »	»	*Sloet.*	*Baud.*	*Provó Kluit.*

Ten 5 ure wordt de vergadering gescheiden tot morgen ochtend ten 10 ure, tot voortzetting der beraadslagingen over de begrootingswetten.

ROTTERDAM den 13 december.

Bij arrest van den Hoogen Raad van heden is de voorziening in cassatie tegen het vonnis der Arrondissements-Regtbank te Rotterdam, waarbij de verpligting der Makelaars, om voortdurend hunne recognitie ten behoeve der stadskas te blijven betalen, uitgemaakt was, verworpen.

— Heden avond had alhier in de manege het eerste carrousel in dit wintersaizoen voor heeren leden met hunne dames plaats; hebbende de voorstelling bestaan *in de eerste afdeeling* in eene prachtige maskerade — eene proeve van het rijden met lange leidsels door 3 heeren met 6 paarden en eene manœuvre op het losse zadel door 4 heeren — en *in de tweede afdeeling* in het uitvoeren der hooge rijschool door den heer directeur *Stegerhoek*, en groote evolutien door 16 heeren. Zoo als vroeger heeft dit carrousel aan het aanzienlijk gezelschap eene aangename winter-uitspanning verschaft. De manege was door den heer *van Goudoever* sierlijk gedecoreerd en schitterend met gaz verlicht, terwijl keurige costumes van den heer *Morrien* en een wel bezet orchest deze voorstelling allen luister hebben bijgezet. Met verlangen zien alle voorstanders der rijkunst het tweede carrousel te gemoet.

— Den 12 dezer promoveerde aan de Leydsche Hoogeschool de heer *S. A. Naber*, van 's Gravenhage, in de wijsbegeerte en letteren, na openbare verdediging van zijn specimen philologicum: *de Fide Andocidis Orationis de Mysteriis*.

— Het Koninklijk-Nederlandsche Instituut hield den 9 dezer eene buitengewone Algemeene Vergadering, onder voorzitting van den hoogleeraar *F. A. W. Miquel*. Na herinnering aan de redenen tot het bijeenroepen dezer Vergadering werd beraadslaagd over het eerste punt van beschrijving, zijnde het voorstel des Ministers van Binnenlandsche Zaken, dus luidende: „ Ik vermeen dat, zoo de leden van het Instituut aan het behoud der Instelling hechten en zich daarvoor eenige geldelijke opofferingen willen getroosten, op den tegenwoordigen voet zoude kunnen worden voortgegaan. De ten vorigen jaren gemaakte bezuiniging toch behoeft alleen de traktementen der secretarissen en de presentiegelden der leden te treffen. Alle overige uitgaven kunnen, blijkens de rekeningen van de laatste jaren, door eene toelage van *f* 6000 bestreden worden, althans wanneer men met spaarzaamheid en overleg te werk gaat." De heer *van 's Gravenweert* deed een hiermede in verband staand schriftelijk voorstel, strekkende tot vermindering van uitgaven en bezuinigingen in het uitgeven van kostbare boekwerken en de huishoudelijke inrigting des Instituuts, en tot uitnoodiging aan de Regering om de toelage van *f* 6000 op *f* 8000 te brengen. — Met *eenparige stemmen* is het voorstel des Ministers *niet aangenomen*, en daarmede tevens dat van den heer *van 's Gravenweert* vervallen verklaard.

Een tweede voorstel des Ministers strekte daartoe dat, indien tegen het eerste bedenkingen mogten bestaan en aan eene wijziging des Instituuts de voorkeur mogt worden gegeven, de Eerste Klasse, als het veelvuldigst door het Gouvernement geraadpleegd wordende en de meeste werken uitgevende, van 's Rijks subsidie van *f* 6000 zoo veel genieten zoude, dat zij zonder eenige bekrompenheid werkzaam kunne blijven, terwijl hetgeen na aftrek hiervan overbleef onder de overige Klassen zou kunnen worden verdeeld. Na eenige beraadslaging hierover wenschte de heer *Matthes*, lid der Eerste Klasse, dat deze zijne Klasse eenparig verklaarde te verlangen, dit voorstel buiten beraadslaging te houden, als zijnde eene onverdiende verguizing der Zuster-Klassen, waaraan deze zich evenmin kunnen onderwerpen als de Eerste Klasse een dergelijk voorstel, zoo het tot besluit werd, ten uitvoer zou kunnen brengen. De tegenwoordig zijnde leden der Eerste Klasse toonden hiermede eenstemmig te denken, en is voorts met *eenparige stemmen* door de Vergadering verklaard, dat *zij zich met dit tweede voorstel des Ministers niet kon vereenigen*.

Op de vraag des Voorzitters wordt besloten aan het Committé de zorg over te laten voor het geval, dat het cijfer der toelage op *f* 6000 bleef, en men bij den aanvang van 1851 geene stellige zekerheid van de bedoelingen der Regering erlangd had.

Een derde punt van beschrijving, zijnde een voorstel van het Committé tot geheele wijziging van de inrigting des Instituuts, is, na eenige redewisseling, buiten verdere beraadslaging gesteld. Het vierde punt, betreffende het verleenen van eervol ontslag aan de beambten van het bureau, met aanbeveling aan 's Lands Regering tot verkrijging van billijk pensioen, werd aan de behandeling van het Committé overgelaten.

Eindelijk is, zonder stemming, met toejuiching het voorstel *aangenomen*, dat de leden der onderscheidene klassen, die daartoe volgens de wet geregtigd zijn, afstand mogten doen van de hun toekomende presentiegelden over 1850, ten behoeve der wetenschappelijke werkzaamheden des Instituuts, vermits de daarvoor gevorderde uitgaven gebleken zijn de jaarlijksche toelage te boven te gaan, ook zoo als zij thans weder door de Koninklijke gift tot *f* 11,000 was verhoogd. Op gelijke wijze is besloten aanteekening in het proces-verbaal te doen geschieden van den dank der Vergadering aan het Committé, voor zijne gewigtige werkzaamheden ten deze.

— Volgens mededeeling der Commissie tot beoordeeling der door den uitgever der *Kunstkronijk* uitgeschreven prijsvragen, waarbij verlangd werd een oorspronkelijk blijspel en een oorspronkelijk drama of treurspel, in proza of poëzij, zijn 17 stukken ingekomen, en is geen

daarvan de bekrooning waardig gekeurd, maar meent de Commissie echter dat vier dier stukken, namelijk: *de Kraankinders*, drama; *het Fatsoen*, blijspel; *doctor Péricrane en zijne Familie*, tooneelspel, en *Vaders Kind*, blijspel, eenige loffelijke vermelding verdienen, en dat zij, met eenige veranderingen en bekortingen ten tooneele gevoerd, veelligt met goeden uitslag zouden kunnen worden vertoond.

— De hier te Lande aangewende pogingen tot verkrijging van schoolonderwijzers voor de Kaapsche Boeren zijn aanvankelijk niet vruchteloos. Bereids moeten vijf Nederlanders als zoodanig onder hen werkzaam zijn, en tegen den 4 dezer waren op nieuw drie onderwijzers, die zich daartoe, onder meer, aangemeld hadden, te Rotterdam ter afvaart bescheiden, namelijk twee Overijsselaars (*J. Pierik*, onderwijzer te Kamper-Zeedijk, en *A. Stroobos*, gehuwd hulp-onderwijzer te Hasselt), en één Utrechtenaar (*J. v. Maanen*, hulp-onderwijzer te Amersfoort). Hun drieën was vrije overvaart beschikt. Hunne bestemming is naar de aan de Britsche Regering nog cijnsbare Boeren, van waar men door brieven van vrienden over het geheel gunstige berigten ontvangen heeft.

— Men leest in de *Indiër:*

„Te Batavia meenden wel onderrigte personen te weten, dat het onlangs door de Indische Regering naar het Moederland gezonden ontwerp van wet, omtrent het beleid der regering van Nederl. Indië, de blijken draagt dat de ontwerpers de behoeften van het oogenblik schijnen begrepen te hebben. Het moet in eenen zeer gematigden en liberalen geest zijn gesteld. Men hoopte dat de personen, die in Nederland op het tot stand brengen van die wet invloed zullen uitoefenen, den tegenwoordigen toestand van Indië mede goed zullen begrijpen, en de beginselen, die in het ontwerp zijn nedergelegd, niet zullen verminken."

— De centrale sectie van de Kamer der Belgische Representanten zal voorslaan, de gouden muntspecien van 10 en 25 francs den wettigen koers te doen behouden; de magtiging tot het vervaardigen van nieuwe goudstukken in te trekken, en den wettigen koers der buitenlandsche gouden munten bij Koninklijk besluit te doen ophouden.

— Zr. Ms. transportschip PRINS WILLEM FREDERIK HENDRIK, onder bevel van den luit. ter zee 1ste kl. *B. G. Escher*, van Batavia naar Nederland, was saturdag laatstleden op de hoogte van het eiland Wight.

Van ROTTERDAM uitgeklaard *l'Hiver*, Level, naar Rouaan, en *Ornen*, H. Nielsen, naar Londen.

Kapit. A. W. Bakker, voerende het Nederlandsch kofschip *Geertruida Femina*, komende van Liverpool, rapporteert gepraaid te hebben op de hoogte van Beachyhead (Bevezier), in peiling N. N. W. 6 mijlen afstands, het nieuw gebouwd barkschip *Doelwijk*, kapitein D. H. Kramer, v. Rotterdam n. Batavia, toonende Rotterdamsche collegievlag met nommer 170; aan boord was alles wel.

Volgens schrijven van kapitein J. Bouten, voerende het barkschip *Jan van Hoorn*, van Batavia n. Rotterdam, was hij den 7 dezer in goeden staat zeilende in het Engelsch Kanaal bij Bevezier; alles wel aan boord.

De schepen *Batavier*, kapitein H. H. Uil, en *Hong Kong*, H. R. Ruhaak, beiden van Batavia naar Rotterdam, waren den 10 dezer op de hoogte van Cowes (eiland Wight); alles wel aan boord.

HELLEVOETSLUIS den 12 dezer. Gisteren na den middag zijn binnengekomen *Willemina Jeltina*, J. B. Wijgers, van Bordeaux; *Attwood* (st.), H. Cheesman, van Londen, en *Amelia*, F. Lawson, v. Hull; de wind Z., met mist. Heden morgen arriveerden *Admiraal Ver-Huell* (st.), J. Mouthaan, v. Havre; *Gannet* (st.), D. Sullivan, en *Geertruida Femina*, A. W. Bakker, van Liverpool; *Apollo* (st.), W. H. Smith, en *Stad Dordrecht* (st.), J. H. Stuit, van Londen. Het schip *Olivier van Noord* wordt door de stoomboot *Kinderdijk* binnen door naar Brouwershaven gesleept; de wind Z. W., met mist.

HELLEVOETSLUIS den 13 dezer. Gisteren na den middag arriveerde *Gesina Johanna*, H. W. Lukens, v. Riga; de wind Z. W., met mist. Heden morgen stoomde in zee *l'Estafette*, C. Sueur, n. Duinkerken. En zeilden *Dutch Trader*, R. Jordan, naar Rochester; *Eagle*, E. Garwood, naar Ipswich; *Rhoda*, J. Wood, en *Stranger*, T. Minikin, naar Sunderland; *City of Rotterdam*, J. Lee, n. Dundee; *Willem Jan*, L. van Oversluizen, naar Bergen, en *Ellen Cathrine*, T. H. Grön, naar Sandefjord. En arriveerde uit zee eene Nederlandsche bark, die achter de Kwak ten anker ligt, zijnde de *Boerhaye*, kapit. H. U. Visser, van Batavia naar Rotterdam; de wind Z.

BRIELLE den 12 dezer. Gisteren na posttijd stoomden in zee *Batavier*, W. Smith, *Earl of Auckland*, W. Wintle, en *Ocean*, J. C. Hast, alle drie naar Londen, en *Camerton*, H. Cross, naar Hull. Heden voor posttijd zijn binnengekomen *Adriana Pieternella*, J. den Dulk, van Abbeville; *Prinses van Oranje* (st.), D. Visser, v. Duinkerken; *Enterprise* (st.), G. Oliver, v. Yarmouth; *Rainbow* (st.), S. Frost, en *Giraffe* (st.), Th. Goodburn, van Londen; de wind Z. W. ten Z.

BRIELLE den 13 dezer. Heden voor posttijd is binnengekomen *Fijenoord* (st.), A. H. Rolfe, van Londen; de wind Z.

MAASSLUIS den 13 dezer. Gisteren en heden is alhier voor posttijd niets gepasseerd; de wind Z. W.

TEXEL den 11 dezer. De wind Z. W. ten W. Binnengekomen *Lord John Russell* (st.) van Londen en R. E. Brouwer van Newcastle. Vertrokken niets.

TEXEL den 12 dezer. De wind Z. W. Binnengekomen *Roscommon* (st.), *Pearl* (st.), *Magnet* (st.) en *Diana* (st.), alle vier van Londen; W. E. Everts van Hull, A. E. Koning van Sunderland en H. Zeven van Koningsbergen; gisteren nog P. J. Das van Riga. Vertrokken niets.

NIEUWEDIEP den 12 dezer. Zeilklaar (*behalve de in ons vorig nommer gemelde*) *Cornelia*, T. S. Deinum, naar Batavia; *Afrika*, C. Ouman, naar Hartlepool en Manilla; *Jeannette Philippine*, N. Rademaker, naar Hartlepool en Fernando Po; *Pauline*, P. J. van der Grient, naar Suriname; *Jantina*, E. P. Vos, naar Livorno; *Margareth*, J. Kontermowitz, naar Marseille; *Friesland*, L. J. Holstein, naar Cadix, en *Vasco de Gama*, J. C. Topper, n. Lissabon.

Het schip, in de Eijerlandsche Gronden gestrand, is, volgens brief van Texel van den 10 dezer, gebleken te zijn eene Nederlandsche kof, met paalhout van Noorwegen naar Harlingen bestemd, de naam onbekend, doch was denzelfden namiddag met gunstige gelegenheid weder naar zee gezeild.

VLIE den 10 dezer. De wind Z. Binnengekomen J. Helmers van Newcastle, J. Klein van Leith en S. B. de Jonge van Memel.

VLIE den 11 dezer. Vertrokken W. H. Just naar Sunderland.

Kapitein J. J. van der Woude, van Memel in de Zoltkamp binnen, heeft op de hoogte van de Rifshorens gezien eene groen geschilderde scheepsluit, waarop stond: *Plover*.

VLISSINGEN den 12 dezer. Voor Antwerpen bestemd zijn alhier ter reede gekomen J. C. Rieverts van Rio-Janeiro en H. A. de Vries van Villanova.

AANGEKOMEN: Te ST. HELENA 3 november *Neêrlands Indië*, L. Delclisur, van Calcutta naar Amsterdam; 4 dito *Gertrude*, A. Schaap, en *Proteus*, J. J. van der Veen, 6 dito *Nederwaard*, S. A. Meijer, en *Cornelis Wernard Eduard*, F. F. Zeven, alle vier van Java naar Rotterdam, welke alle vijf de reis hebben voortgezet. Te FIUME 25 dito *Kleinkinderen*, A. den Breems, van Triest. Te HAMBURG 10 dezer H. T. Pauls van Rotterdam en J. K. Egberts van Amsterdam. Op de ELVE G. E. Jonker van Grangemouth en J. F. Breckwoldt van Amsterdam. Te BREMERHAVEN 8 H. H. Bakker jr. van Antwerpen en Pieper van Amsterdam. Te SWINEMUNDE 8 J. F. Saegert van Rotterdam. Te WARNEMUNDE 8 M. Kasten; te ARENDAL 25 november N. S. Beck; te GOTHENBURG 4 dezer N. C. Pyk en B. Olsson, alle vier van Amsterdam.

VERTROKKEN: Uit de TAFELBAAI (Kaap de Goede Hoop) 22 october *Twee Godfrieds*, W. C. Brandligt, naar Calcutta. Van SMYRNA vóór 27 november *Courier*, J. Havighorst, naar Samos en Amsterdam. Van VENETIE 1 dezer *Margaretha en Maria*, D. van Ketwich, n. Ancona. Van ALTONA 9 L. N. Lauritzen n. Amsterdam.

Aangaande het schip *Meike*, kapitein J. A. Zeilinga, v. Amsterdam naar Koningsbergen, bij Stolpemunde gestrand, wordt volgens brief van Dantzig van den 3 dezer gemeld, dat het gebroken en wrak was; van de lading is een gedeelte nat geborgen.

Het schip *J. H. Graaf van Rechteren*, kapitein G. Hoeksma, v. Stettin naar Amsterdam, is vóór den 27 november te Nieuw Hellesund binnengeloopen.

ELSENEUR gepasseerd den 7 dezer *Martina Johanna*, R. J. van Driesten, met tarwe van Dantzig naar Morlaix; *O'Connell*, H. Preckel, met tarwe van Dantzig naar Amsterdam; *Geertruida*, E. H. Homveld, met rogge van Pillau naar Bremen, en *Wolf*, P. H. Haubuss, van Amsterdam naar Stettin; de wind W. N. W.

Uittreksel uit de Lloydslijsten van den 10 *en* 11 *december:*

Te GRAVESEND aangekomen 10 J. Harvey van Rotterdam. Te SUNDERLAND 8 C. Moore van Amsterdam. Te JERSEY 5 P. le Boutillier van Rotterdam. Te LIVERPOOL 9 H. E. Ohlsen van Amsterdam en 10 J. Bloom van Dordrecht; afgezeild 7 P. O. Smith naar Amsterdam en 9 *Waakzaamheid*, B. C. Post, n. Konstantinopel. Te DUBLIN 9 H. J. Zeven van Amsterdam, en te BELFAST dien dag B. B. Kuen Rz. van Rotterdam. Van CHARLESTOWN vertrokken 5 A. T. Hazewinkel naar Rotterdam. Van HARTLEPOOL 8 H. J. Schippers naar Altona. Van NEWCASTLE uitgeklaard 7 *Gesina*, de Boer, naar Malaga.

Het schip *Suriname*, kapitein R. van der Mey, van Amsterdam naar Suriname, was den 5 dezer op de hoogte van Wight.

Het schip *Dunkerquois*, kapit. Allemes, v. Havanna n. Antwerpen, was den 9 dezer op de hoogte van Douvres.

Het schip *Daniel*, kapit. W. van Duyn, van Bordeaux n. Bremen, is den 10 dezer te Plymouth binnengeloopen.

GEPRAAID: den 22 october, op 17 gr. 56 min. ZB. en 31 gr. 57 min. WL., *Castor*, J. J. C. Noodt, van Amsterdam naar Batavia.

C A R G A - L IJ S T.

WILLEMINA JELTINA, J. B. WIJGERS, van *Bordeaux*.

329 oksh. Wijn, *van der Kun en van Schelle;* 3 f. Terpentijn, 37 dito en 3 k. Wijn en 1 f. Brandewijn, *W. A. v. d. Garden;* 7 oksh. en 1 k. Wijn, *W. Bunge en Co.;* 20 oksh. dito, *Spruyt;* 4 dito dito, *Roest en Co.;* 2 dito dito, *A. Milders en Zn.*, en 1 dito dito, Order.

RAINBOW, S. FROST, van *Londen*.

5 kisten Indigo en 1 koffer Kleedingstukken, *S. A. le Vino en Co.;* 3 cer. Indigo, *J. Hirsch en Co.;* 4 v. Bier, *P. van Ommeren;* 3 b. Schapénhuiden, *Boutmy en Co.;* 3 p. Gutta Percha, *Thormann en Co.;* 12 p. Koopm., Diversen; 24000 Prikken, *H. de Ronde*, te Vlaardingen; 6 bondels IJzer, 2 v. Sprot en 5 cer. Koopm., Order.

GANNET, D. SULLIVAN, van *Liverpool*.

198 b. Katoen en 38 v. Rijst, *S. A. le Vino en Co.;* 6 v. Rijst, *L. Maijer en Co.;* 260 staven IJzer, Gebr. *van der Vliet;* 72 b. Katoen, *J. B. Crol en Co.;* 95 b. Katoen en 96 blokk. Mahoniehout, *P. A. van Es en Co.;* 201 b. Rijst, *Rochussen en Pit;* 634 staven, 596 platen, 20 bossen en 1 pijp IJzer, Ned. Stoomb.-Maatschappij; 7 blokk. Mahoniehout en 1 vat Indigo-Extract, *M. Retemeijer en Co.;* 1104 stukken Hout, *J. P. de Cock;* 130 b. Rijst, *Coomans, Born en Philippi;* 3 b. Garens, *Smith en Co.;* 4 b. Wol, *C. L. Ringrose en Co.;* 40 b. en 3 v. Rijst, *A. T. Sölling en Co.;* 100 b. Rijst, *F. Carp;* 86 pakk. Huiden, 1 mand Glaswerk en 1 v. Potasch, Order.

GEERTRUIDA FEMINA, A. W. BAKKER, van *Liverpool*.

129 b. Katoen, *W. Bunge en Co.;* 30 b. Piment, *Grohé en Sander;* 20 b. Rijst en 34 v. Sulphus, *Ph. van Ommeren;* 20 v. Soda-Asch, *J. van Ommeren;* 107 v. Palmolie, *A. F. Ebeling en Co.*, en 26 ton Klipzout, Order.

In de Carga-Lijst van de EARL OF AUCKLAND, W. WINTLE, van *Londen*, in de Courant van Donderdag vermeld, staat: 2 k. Koperen Bladen, 1 k. Metalen Bladen, 5 Koperen Bouten, 5 Koperen Bodems en 2 collis Gaz-Toebehooren, *Collings en Maingy;* moet zijn: 2 k. Koperen Bladen, 1 k. Metalen Bladen, 5 Koperen Bouten en 5 dito Bodems, *W. van Houten;* 2 coll. Gaz-Toebehooren, *Collings en Maingy.*

IN LADING LIGGENDE SCHEPEN.

Te Rotterdam:

BELFAST, het Nederlandsch Kofschip *Frouwina*, kapitein *J. G. Bakker.* Adres ten kantore van *Kuyper, van Dam en Smeer.*

DUNDEE, het Engelsch Schoonerschip *Tay*, kapitein *David Brown.* Adres ten kantore van *George Levingston* en van *J. A. Houwens.*

LIVERPOOL, het Russisch Brikschip *Christoph Friedrich*, kapit. *J. C. Ehlers.* Adres ten kantore van *Kuyper, van Dam en Smeer.*

LIVORNO, het Nederlandsch Schoener-Kofschip *Egberdina Anna*, kapitein *J. A. Schuring.* Adres bij *Kuyper, v. Dam en Smeer.*

LONDONDERRY, het Nederlandsch Kofschip *Jezelina*, kapitein *A. W. de Jonge.* Adres ten kantore van *Kuyper, v. Dam en Smeer.*

NAPELS, het Nederlandsch Kofschip *Marie Jeannette*, kapit. *R. H. Barelds.* Adres ten kantore van *Kuyper, van Dam en Smeer.*

NEWRY, het Nederl. Kofschip *Magritha Hillechina*, kapit. *R. S. Oostra.* Adres ten kantore van *Kuyper, van Dam en Smeer.*

TRIEST, het snelzeilend Nederlandsch nieuw gezinkt Galjootschip *Anna Augusta*, kapitein *A. J. Kuiper.* Adres ten kantore van *Kuyper, van Dam en Smeer.*

VALPARAISO, PANAMA en SAN FRANCISCO, het nieuw gebouwd en gekoperd Nederlandsch Barkschip *Everdina Elisabeth*, kapitein *C. J. Tonjes;* hebbende uitmuntende inrigtingen voor Passagiers. Adres ten kantoren van den Heer *Ed. Serruys*, en *Kuyper, van Dam en Smeer.*

Te Vlaardingen:

GIBRALTAR en MESSINA, het Nederlandsch Hoekerschip *Thetis*, kapitein *W. de Zeeuw Baggus*, om spoedig te vertrekken. Adres ten kantoren van de Heeren *Betz en Co.*, te Vlaardingen, en *Kuyper, van Dam en Smeer*, te Rotterdam.

LISSABON en GIBRALTAR, het Nederl. Hoekerschip *Verwisseling*, kapit. *L. den Breems* Hz. Adres bij *Kuyper, van Dam en Smeer.*

BEURS- EN MARKTBERIGTEN.

MADRID *den 6 December.* Spanje 3 per cents $34\frac{3}{4}$ a $\frac{7}{8}$; dito 4 per cents $12\frac{1}{2}$ a $\frac{5}{8}$; dito 5 per cents $12\frac{1}{2}$ a 13; Coupons 7 a $7\frac{1}{8}$; Rentel. Schuld $3\frac{7}{8}$ a 4.

PARIJS *den 11 December.* Frankrijk 3 per cents 57. 15 a contant en tegen ultimo; dito 5 per cents 94. 60 a contant en 94. 65 tegen ultimo; de Actien van de Bank 2320; Spanje 3 per cents Binnenl. $34\frac{1}{8}$ a $\frac{1}{2}$. — A contant sloten de 3 per cents Fransche fondsen 25 cent. hooger dan gisteren en de 5 per cents even als gisteren.

LONDEN *den 11 December.* De 3 per cents Geconsolideerden 98 a $\frac{1}{8}$ a contant en $98\frac{1}{4}$ a $\frac{1}{2}$ voor rekening; de Gereduceerden $97\frac{1}{4}$ a $\frac{3}{8}$; de Actien van de Bank $212\frac{1}{2}$; Rusland, 5 per cents, 109; dito, $4\frac{1}{2}$ per cents, $96\frac{3}{4}$ a $97\frac{1}{4}$; Spanje, 5 per cents, 18 a $\frac{1}{4}$; dito, 3 per cents, 39 a $\frac{1}{2}$; Portugal, 4 per cents, $34\frac{1}{2}$; Brazilië 85 a 87; Mexico $32\frac{3}{4}$ a contant, zonder Coupon; Peru $79\frac{1}{2}$ a $80\frac{1}{2}$; dito Uitgest. $55\frac{1}{2}$ a $56\frac{1}{2}$; Venezuela 30 a 32; dito Uitgest. $10\frac{1}{2}$ a $11\frac{1}{2}$; Holland, $2\frac{1}{2}$ per cents, $57\frac{1}{4}$ a 58, en dito, 4 per cents, Certificaten, 88 a 89. De Wissel op Amsterdam 11, 15 a $\frac{1}{2}$; op drie maanden 11, $16\frac{3}{4}$ a 17, en op Rotterd. 11, $16\frac{3}{4}$ a 17.

ANTWERPEN *den 12 December.* België $2\frac{1}{2}$ per cents $49\frac{3}{8}$ pap. Spanje 5 per cents $12\frac{1}{8}$; dito Binnenl. 3 per cents $33\frac{5}{8}$.

AMSTERDAM *den 13 December.* Nederl. Werkel. Schuld $2\frac{1}{2}$ pc., $56\frac{5}{16}$ a $56\frac{3}{8}$, gebl. $56\frac{3}{8}$; idem, 3 pc., $66\frac{3}{8}$ a $66\frac{5}{8}$, gebl. $66\frac{3}{8}$; idem, 4 pc., 87 a $87\frac{1}{2}$, gebl. $87\frac{1}{2}$; Amort.-Sijndic., $3\frac{1}{2}$ pc., $87\frac{3}{4}$ a 88; Aand. Handel-Maatschappij, $4\frac{1}{2}$ pc., $110\frac{1}{4}$. België, bij *Rothschild*, $2\frac{1}{2}$ pc., 47. Frankrijk, Cert., 3 pc., $53\frac{7}{8}$ a 54. Rusland, Negotiatie 1831–1833, 5 pc., $93\frac{3}{4}$; id. 1840, 4 pc., $86\frac{1}{8}$; idem bij *Stieglitz en Co.*, 4 pc., $85\frac{5}{8}$; id. Nieuwe, 4 pc., $85\frac{3}{8}$ a $85\frac{1}{2}$; Nieuwe Eng., $4\frac{1}{2}$ pc., 93 a $93\frac{1}{8}$. Spanje, bij *Ardoin*, 1835, 5 pc., $12\frac{7}{16}$ a $12\frac{1}{2}$; id. £ 510, 5 pc., $12\frac{3}{8}$ a $12\frac{3}{4}$, gebl. $12\frac{3}{8}$; idem Coupons $8\frac{1}{16}$ a $8\frac{1}{8}$; Nieuwe, 3 pc., $38\frac{7}{8}$; Binnenl., 3 pc., $33\frac{5}{8}$ a $33\frac{3}{4}$, gebl. $33\frac{5}{8}$. Portugal, te Londen, 5 pc., $35\frac{1}{16}$ a $35\frac{1}{8}$; idem, 4 pc., $34\frac{13}{16}$ a $34\frac{7}{8}$. Oostenrijk, Metaliek, 5 pc., 72 a 73, gebl. 72; id., $2\frac{1}{2}$ pc., $38\frac{1}{4}$ a 39, gebl. $38\frac{1}{4}$; id. Nieuwe 1849, 5 pc., $77\frac{1}{2}$ a $78\frac{1}{2}$, gebl. $77\frac{1}{2}$. Brazilië, te Londen, 5 pc., 89. Mexico, te Londen, 5 pc., 30 a $30\frac{1}{4}$, gebl. $30\frac{1}{8}$. Venezuela, te Londen, 5 pc., 32.

AMSTERDAM *den 13 December.* Hamburg 2 maanden *f* $34\frac{15}{16}$, idem zigt *f* $35\frac{1}{4}$; Londen 2 maanden *f* 11. $67\frac{1}{2}$, kort *f* 11. $72\frac{1}{2}$; Lissabon en Porto 3 maanden *f* 41; Petersburg 2 maanden *f* 182; Disconto 2 pc.

ROTTERDAM *den 13 December.* Nederlanden Werkel. Schuld, $2\frac{1}{2}$ pc., $56\frac{3}{8}$; idem idem, 4 pc., $86\frac{9}{16}$ l. k., $86\frac{5}{8}$ h. k. België, bij *Rothschild*, $2\frac{1}{2}$ pc, $46\frac{7}{8}$ l. k., 47 h. k. Spanje, *Ardoin*, £ 170, 5 pc, $12\frac{5}{16}$; Binnenl. a *f* 6000, 3 pc., $33\frac{7}{8}$; Oude en Nieuwe Coupons *Ardoin* $8\frac{1}{16}$ l. k., $8\frac{1}{8}$ h. k. Rusland, Certificaten, Londen £ 100, $4\frac{1}{2}$ pc., $93\frac{1}{16}$. Oostenrijk, Metaliek, $2\frac{1}{2}$ pc., $38\frac{1}{4}$ l. k., $38\frac{1}{2}$ h. k.; idem Nieuwe, 5 pc., $77\frac{1}{2}$ l. k., $77\frac{7}{8}$ h. k., $77\frac{7}{8}$ biedend. Mexico, 1846, 5 pc., $30\frac{3}{8}$. Venezuela, Uitgest. $11\frac{7}{8}$ l. k., 12 h. k.

ROTTERDAM *den 13 December.* Londen 2 maanden *f* 11. ... kort *f* 11. $72\frac{1}{2}$; Hamburg 2 maanden *f* 35, kort *f* $35\frac{5}{16}$; Parijs 2 maanden *f* $55\frac{7}{8}$, kort *f* $56\frac{1}{4}$; Bordeaux 2 maanden *f* $55\frac{1}{2}$, kort *f* $55\frac{3}{4}$; Frankfort 6 weken *f* $99\frac{1}{4}$. Disconto 2 en 3 pc.

AMSTERDAM *den 13 December.* TARWE zonder verandering; verkocht: 125 ℔ N. Zeeuwsche *f* 225; 130 ℔ bonte Poolsche *f* 293, *f* 295; 130 ℔ Cubanca *f* 259; 129 ℔ N. bonte Poolsche *f* 280. — ROGGE in één doen: 129 ℔ N. Pruiss. *f* 185. — GERST prijshoudend: 113 ℔ Deensche *f* 140. — HAVER als voren: 85 ℔ Fijne *f* 115. — BOEKWEIT zonder handel. — KOOLZAAD, op 9 vaten Olie te leveren: 1 April eerstk. £ 60. — LIJNZAAD één doen: 109, 110 ℔ Arch. *f* 285; 111, 112 ℔ Koningsb. *f* 305. — RAAPOLIE: op 6 w. *f* $36\frac{1}{4}$; Vlieg. *f* $35\frac{1}{4}$ a *f* 35; 1 Dec. eerstk. *f* $34\frac{3}{4}$ a $\frac{1}{2}$; 1 Mei eerstk. *f* 35; 1 Sept., 1 Oct. en 1 Nov. eerstk. *f* $34\frac{3}{4}$ a $\frac{1}{2}$. — LIJNOLIE: op 6 w. *f* 35; Vlieg. *f* 34. — HENNEPOLIE: op 6 w. *f* $37\frac{1}{2}$. — RAAPKOEKEN, per 1040 st., *f* 60 a *f* 65. — LIJNKOEKEN, per 104 st., *f* $7\frac{1}{2}$ a *f* $11\frac{1}{2}$.

DORDRECHT *den 12 December.* Heden waren de middelprijzen der volgende Artikelen per mud: Witte Tarwe *f* 7. 30, Roode dito *f* 6. 40, Rogge *f* 5. 90, Vroege Gerst *f* 4. 10, Late dito *f* 3. 80, Ongepelde Spelt *f* 3. 80, Boekweit *f* 5. 90, Haver *f* 2. 50, Witte Boonen *f* 8. 50, Groene Erwten *f* 7. 60, Paardenboonen *f* 4. 60, Raapolie, het vat, *f* 36. 25, Lijnolie, id., *f* 37. 50, Koolzaad, het mud, *f* 10. 70, Lijnzaad, id., *f* 9. 40.

SCHIEDAM *den 13 December.* Jenever, het Nederl. Vat, zonder fust, *f* 13. 75; Amst. proef, idem idem, *f* 15. Zonder de belasting.

NATIONALE MILITIE.

Ten gevolge der Publicatie van Heeren Burgemeester en Wethouders van den 9 dezer maand, wordt aan alle belanghebbenden in den jare 1832 alhier geboren, en alzoo vallende in de termen der Nationale Militie, ter kennis gebragt, dat aan het Bureau van den Burgerlijken Stand tot afhaling der Geboorte-Akten des avonds ten vijf ure zal worden gevaceerd, als:

Op Woensdag den 18 December,
voor de bewoners der wijken 1, 2, 3 en 4.
Op Donderdag den 19 December,
voor de bewoners der wijken 5, 6, 7 en 8.
Op Vrijdag den 20 December,
voor de bewoners der wijken 9, 10, 11 en 12.
Op Saturdag den 21 December,
voor de bewoners der wijken 13, 14 en 15.

En wordt een ieder aangemaand om, tot voorkoming van oponthoud, zich ten dage en ure voorschreven aan te melden.

De Wethouder der stad Rotterdam, benoemd
Rotterdam Ambtenaar van den Burgerlijken Stand,
den 13 *December* 1850. SCHADEE.

*** OPROEPING.

Finaal Ontslag uit de Dienst der Schutterij.

De LUITENANT-KOLONEL, Kommandant der Dienstdoende Schutterij, roept bij deze op, ter bekoming van *Finaal Ontslag* uit de Dienst der Schutterij, *alle* de Manschappen, behoorende tot de ligting van den jare 1841, en zulks tegen overlegging van hun Bewijs tot overschrijving bij de Reserve, aan het Bureau der Schutterij, in het *Oudemannenhuis*, op Dingsdag den 17 December 1850, des avonds ten 5 ure; — als mede die Manschappen, behoorende tot de ligtingen van de jaren 1842, 1843 en 1844, welke bereids hun 34ste jaar mogten voleindigd hebben, ten dage en plaatse voornoemd, des avonds ten 8 ure, mede met overlegging van hun Bewijs tot overschrijving bij de Reserve, en, zoo verre deze laatsten aangaat, met vertoon van hunne Geboorte-Acte.

Rotterdam den 10 *December* 1850.
De Luitenant-Kolonel voornoemd,
J. BALLOT.

*** Op Dingsdag den 17 December 1850, des avonds ten 8 ure, zal in de *Engelsche Presbyteriaansche Kerk*, aan den Haringvliet, de Wel Eerwaarde Heer **L. ANET**, Predikant te Brussel, **Verslag** geven in de Fransche Taal wegens de **Werkzaamheden** der *Evangelisch Belgische Societeit*, en eene **Godsdienstige toespraak** houden, tot de bijwoning van welke alle Vrienden der Evangelisatie worden uitgenoodigd.

*** Bidstond voor Israël

op Woensdag den 18 December 1850, des avonds ten 8 ure, in de Groote ***Schotsche Kerk.*** Voorganger de Heer **M. J. CHEVALLIER.**

*** **VIERDE LEESVERGADERING** bij het Departement ***Rotterdam*** der Maatschappij *tot Nut van 't Algemeen*, op Woensdag den 18 December 1850, des avonds ten 7 ure, in het Locaal in den Oppert.

Redenaar de Wel Eerw. Zeer Gel. Heer J. BOSCH, van Maassluis. In naam van het Bestuur,
G. VAN REYN, *Secretaris.*

*** **NEDERLANDSCHE VEREENIGING**
tot ***AFSCHAFFING*** *van* ***STERKEN DRANK.***
AFDEELING ROTTERDAM.

De **zesde Leesvergadering** zal, in plaats van op ***Maandag*** den 23 December, gehouden worden op ***Donderdag*** den 19 dezer maand, in de Zaal van het Departement Rotterdam der Maatschappij *tot Nut van 't Algemeen*, in den Oppert.

Spreker de Wel Eerw. Zeer Gel. Heer **J. MOLL**, van 's Hage. Namens het Bestuur,
G. VAN MILLIGEN, *Secretaris.*

NB. De gewone **Roosters** zijn dien Avond niet geldend.

De Familie van wijlen Mejufvrouw MARIA PETRONELLA VAN CHARANTE betuigt haren dank voor de vele blijken van deelneming, welke zij bij Haar Eds. overlijden mogt ondervinden.

Heden beviel voorspoedig van een ZOON J. L. BLOKHUYZEN, geliefde Echtgenoote van
Rotterdam
den 10 *December* 1850. S. A. CHABOT.
Eenige kennisgeving.

Mijne geliefde Huisvrouw, MARIA JOHANNA BEIJERS, beviel heden voorspoedig van een ZOON.
Brielle
den 11 *December* 1850. R. SMITH.

Heden werd de jongste onzer Lievelingen, ELISABETH, ruim vier maanden oud, ons door den dood ontrukt.
K. KEULEMANS.
Rotterdam D. M. G. KEULEMANS,
den 10 *December* 1850. VAN DE STADT.

Heden overleed ons geliefd jongste Kindje, PIETER, een jaar oud. P. KNEGTMANS.
Rotterdam P. C. KNEGTMANS,
den 12 *December* 1850. DE LIGT.

KONINKLIJKE HOLLANDSCHE SCHOUWBURG,

onder directie van den Heer ***A. PETERS.***

Op Saturdag den 14 December 1850 (tot Sluiting van het Tooneel tot na het Kersfeest): **DE DOOD VAN KAREL, KROONPRINS VAN SPANJE,** Treurspel in vijf bedrijven, door Mr. *Samuel Iperusz. Wiselius*, versierd met nieuwe Costumes (in een geruimen tijd niet vertoond). Gevolgd door: **DE DOCHTER VAN DOMINIQUE,** Blijspel met Zang in één bedrijf, naar het Fransch, vrij vertaald door *A. van der Hoop* Jr.; waarin Mw. *S. Sablairolles* vier verschillende Karakters zal vervullen.

Aanvang ten **6 ure.**

alzo

PHILHARMONISCHE VEREENIGING.

6DE **CONCERT**, op DINGSDAG den 17 December 1850, in de **Zaal** der **Maatschappij tot Nut van 't Algemeen**, in den Oppert, onder leiding van den Heer ***J. FR. DUPONT.***

Ouverture *Don Juan*, van W. A. MOZART.
Symphonie N.° 1 (C Moll), van N. W. GADE.
Ouverture *der Sommernachtstraum*, van F. MENDELSSOHN.
Symphonie N.° 5 (C Moll), van L. VAN BEETHOVEN.

Des avonds precies ten ***acht ure.***

De **Toegangbiljetten**, a 99 *Cents*, zijn te bekomen bij den Muziekhandelaar ***W. C. de Vletter***, en des avonds aan de Zaal.

J. F. STUTTERHEIM, *Secretaris.*

*** **STEDELIJKE BEWAARSCHOLEN.**

Aan Inwoners dezer Stad, die Kinderen op bovengenoemde Scholen wenschen geplaatst te zien, wordt kennis gegeven dat tot **Aanneming** van zoodanige **Kinderen** eene Commissie Zitting zal houden op *Donderdag* 19 *December* aanstaande, des avonds ten 6 ure, aan de beide Scholen, in Boschhoek (Baan) en aan de Kwakernaat. Zij moeten voorzien zijn:

1°) Van een Bewijs van den tijd der Geboorte van het Kind.

2°) Van een Bewijs dat het gevaccineerd is of de natuurlijke Kinderziekte gehad heeft.

NB. Ook Ouders van die Kinderen welke *tusschentijds* opgenomen zijn zullen voor deze Commissie dienen te verschijnen, indien zij verlangen dat hunne Kinderen voor goed in de School worden opgenomen.

Namens de Commissie voor de Bewaarscholen,
Rotterdam G. VAN REYN,
den 13 *December* 1850. *Lid en Secretaris.*

*** Al die iets te vorderen hebben van of verschuldigd zijn aan den Boedel van Mejufvrouw **MARGARET MICHELET**, in leven *Koopvrouw*, gewoond hebbende en den 13 November 1850 overleden aan de Noordblaak te Rotterdam, worden verzocht daarvan opgave of afgifte te doen ten Kantore van de Notarissen *BORDEWIJK en VAN KERCKHOFF*, in den Oppert, wijk F, n.° 27, te Rotterdam, *vóór of op den* 1 *Januarij* 1851.

*** Alhier is gearriveerd ***WILHELMINA SCHUTZE***, met eene **Groote Partij**
SAKSISCHE KANARIEVOGELS,
zingende zoowel bij Avond als bij Dag, slaande Nachtegaalslag, Belrol en Waterrol. Is uitgepakt bij *J. C. VUGTS*, in ***de Gouden Kat***, Nieuwstraat, wijk 4, n.° 172.

*** Degenen die wilden geplaatst hebben **TWEEDUIZEND GULDEN**, Hollandsch Courant, a 6 per Cent, adresseren zich, onder letter A, bij de Boekdrukkers de Wed. *LOCKE & ZOON.* Brieven *franco.*

*** Men vraagt, tegen 1° Februarij,
eene Bekwame KEUKENMEID,
van de Protestantsche Godsdienst en van goede Getuigschriften voorzien. Te bevragen bij *E. H. VIS*, in de Goudschewagenstraat, wijk 10, n.° 593.

*** In eene **Fabriek** en **Pakhuis** van **Verwwaren** verlangt men een Geschikt **PERSOON** als KNECHT, bij voorkeur Iemand die als zoodanig is werkzaam geweest en niet onervaren in het ***bereiden*** van ***Vernissen.*** Te bevragen, met *franco* Brieven aan M, bij den Boekhandelaar *CORNELIS ARRENBERG*, op de Noordblaak te Rotterdam, bij wien nog te bekomen zijn: *Verzameling van tachtig Uitgezochte Raadsels*, a 10 Cts.; — *beknopt Onderrigt in verschillende Kaartspellen*, a 75 Cts.; — *Zeldzame en Vermakelijke Kunstjes met de Kaart*, a 80 Cts.; — *de Lachverwekker*, a 50 Cts.; — *Briefstijl voor minnende harten*, a 50 Cts.; — *de Toekomst ontsluijerd, of de Onfeilbare Profeet, voor het Schoone Geslacht*, a 25 Cts.; — *Nieuwjaars-, Verjaars- en Bruilofts- Wenschen*, a 40 Cts., enz.

*** AANBESTEDING.

Van heden af liggen dagelijks (Zon- en Feestdagen uitgezonderd), des voormiddags van 9 tot 12, en des namiddags van 2 tot 4 ure, op het *Stads Timmerhuis*, de **Voorwaarden** ter lezing, waarop de **Leverantie** van **HOUT, SPIJKERS** en **IJZERWAREN**, voor Stads Dienst, gedurende het jaar 1851 benoodigd, aan binnen deze Stad gevestigde Handelaren, zal worden aanbesteed, en waarvoor de **Inschrijvingsbiljetten**, op Zegel geschreven, op Saturdag den 28 December 1850, aan gemeld Stads Timmerhuis, des middags ten 12 ure, zullen moeten ingeleverd zijn; zullende later bezorgde Inschrijvingen niet in aanmerking kunnen komen.

Rotterdam den 13 *December* 1850.

*** PUBLIEKE VERKOOPING, op de **Plaats *Berglust***, te Hillegersberg, op Woensdag den 18 December 1850, des voormiddags ten 10 ure, van **SCHUIF-KOZIJNEN** en **RAMEN, BINNENKOZIJNEN** met **PANEEL-DEUREN, ZOLDERDEELEN** en **BESCHOTWERK**, extra mooije **GREENEN BINDTEN**, in onderscheiden lengte en dikte, **HARDSTEENEN DORPELS** en **TEGELS** en hetgene verder te Koop gepresenteerd zal worden. Dagelijks aldaar te bezigtigen.

*** PUBLIEKE VERKOOPING,

op Maandag den 16 December 1850, des voormiddags ten elf ure, in het Logement *de Zon*, aan den Steiger te Rotterdam, van:

Ruim 50 Lasten GRAAUWE ERWTEN,

meerder en minder door zeewater beschadigd, alhier direct van Libau aangebragt met het Schip *Bolette*, Kapitein *E. Möller*, en alsnu liggende op Zolder en in Ligter. Nadere onderrigting bij *SCHADEE & Co.* en *VAN ZWIJNDREGT en ZIJNEN.*

*** PUBLIEKE VEILING,

op Maandag den 16 December 1850, des voormiddags ten half elf ure, in het Logement *de Zon*, aan den Steiger te Rotterdam, van:

Circa 33 Lasten WITTE ERWTEN,

meerder en minder door Zeewater beschadigd aangebragt van Odensee, met het Schip *Ornen*, Kapitein *H. Nielsen*, liggende in Ligters. Nadere onderrigting bij SCHADEE & Co., JOH.S DE KUYPER & ZOON en MENSING & DE KUYPER.

Een **Been**, *met* **15** *open Wonden*, ***genezen*** *door de*

ZALF EN PILLEN VAN HOLLOWAY.

Uittreksel uit een Brief van Mejufvrouw SARA EASTMENT, te Haselburg bij Crewkerne, gedagteekend 16 Januarij 1850, aan Prof. ***Holloway:*** „ Mijnheer, omtrent zes jaren geleden vertoonden zich aan mijn Linkerbeen kenteekenen van Koningszeer, en eenigen tijd daarna kreeg ik 15 open wonden in den omtrek van den Enkel. Vier maanden lang was ik in het Hospitaal te Cheltenham, alwaar men mijn Been voor ongeneesbaar verklaarde; van daar kwam ik in het Hospitaal van Kings College, doch ook daar slaagde men niet, en ik moest als eene kreupele naar huis terugkeeren. In dien toestand begon ik uwe **Zalf** en **Pillen** te gebruiken, door welke mijn Been thans volmaakt genezen is."

Zijn op *franco* aanvraag a contant te bekomen bij den Heer **N. C. M. VAN SOMEREN BRAND**, Depôthouder te **Dordrecht**; aan het Hoofd-Depôt bij den Heer **J. STRAATMAN**, te **'s Hertogenbosch**; als mede te **Londen**, Strand, **244**, *Holloway's Etablissement. — Door het vermeerderd debiet zijn de* ***prijzen*** *thans de volgende:*

DOOSJES PILLEN van *f* 0. 90, *f* 2. 10, *f* 3. 30, *f* 7. 75, *f* 15. 50, *f* 23. 50.
POTJES ZALF....... „ - 0. 90, - 2. 10, - 3. 30, - 8. 15, - 15. 90, - 23. 90.

*** **PUBLIEKE VEILING,**

op Maandag **16** December 1850, des voormiddags ten 10½ ure, in het Logement *de Zon*, aan den Steiger te Rotterdam, van circa

110 LAST CUBANCA TARWE, OP 160/2 ℔,
2⅓ » FIJNE WITTE MAIS,
1 » LINZEN,

direct aangebragt per het Schip *Harmonie*, Kapitein *S. Bouma*, van Beyruth, liggende in Schip of Ligters, in Entrepôt. Nadere informatie bij GEBR. VAN STOLK.

*** OPENBARE VRIJWILLIGE VERKOOPING.

De Notarissen *SANDER en PAATS*, residerende te Rotterdam, als last hebbende van hunne Principalen, zijn van meening op Vrijdag den 20 December 1850, des namiddags ten vier ure, in het Lokaal op de Geldersche-kade aldaar, publiek te veilen en aan de meestbiedenden of eerstmijnenden te verkoopen:

N.° 1. Een hecht en sterk **HUIS** en **ERVE**, staande en gelegen aan de zuidzijde van den Haringvliet te Rotterdam, hebbende zeer Ruime VERTREKKEN, zoo vóór aan den Haringvliet, als achter met een schoon Uitzigt op de Rivier de Maas, voorts KANTOORTJE en verdere **Commoditeiten**, oud wijk M, n.° 45, nieuw wijk 12, n.° 46, en op den Perceelsgewijzen Legger van het Kadaster dier Gemeente bekend onder sectie F, n.° 233. Aangeslagen over het jaar 1850 in de Grondbelasting op *f* 62. 70 en zijnde geweest in eigen gebruik.

N.° 2. Een **HUIS** en **ERVE**, staande en gelegen tegen over het voormalig Admiraliteitshof, later genoemd het Zeekantoor, te Rotterdam, oud wijk M, n.° 109, nieuw wijk 12, n.° 125, Kadaster sectie F, n.° 198. Aangeslagen in de Grondbelasting als boven op *f* 37. 69, en doende in Huur *f* 240 in het jaar.

N.° 3. Een **HUIS, BOVENWONINGEN** en **ERVE**, van ouds genaamd ***DE HOOIWAGEN***, staande en gelegen aan de westzijde van den Groenendaal, tegen over 's Lands Magazijn, te Rotterdam, oud wijk M, n.° 357, nieuw wijk 12, n.° 417, Kadaster sectie N, n.° 320. Aangeslagen in de Grondbelasting als boven op *f* 20. 58, en doende in Huur te zamen *f* 3. 90 in de week of *f* 202. 80 in het jaar.

N.s 1, 2 en 3 te aanvaarden primo Februarij 1851.

Nog zal door de Notarissen *SANDER en PAATS*, als last hebbende van hunnen Principaal, worden geveild en verkocht:

N.° 4. Een **HUIS, BOVENWONINGEN** en **ERVE**, staande en gelegen aan de westzijde van de Schubdevischsteeg te Rotterdam, oud wijk L, n.° 458, nieuw wijk 11, n.° 548, Kadaster sectie M, n.° 589. Aangeslagen in de Grondbelasting over 1850 op *f* 17. 55. Doende in vijf Percelen aan Huur *f* 3. 30 per week, makende *f* 171. 60 's jaars.

N.° 5. Een **HUIS, BOVENWONINGEN** en **ERVE**, staande en gelegen aan de oostzijde van de Schubdevischsteeg te Rotterdam, oud wijk L, n.° 474, nieuw wijk 11, n.° 563, Kadaster sectie M, n.° 605. Aangeslagen in de Grondbelasting over 1850 op *f* 8. 59. Doende in Huur in vier Percelen *f* 2. 50 per week, makende *f* 130 's jaars.

N.° 6. Een **HUIS, BOVENKAMER** en **ERVE**, staande en gelegen aan de westzijde van de Brandewijnsteeg te Rotterdam, oud wijk L, n.° 543, nieuw wijk 11, n.° 629, Kadaster sectie M, n.° 682. Aangeslagen in de Grondbelasting over 1850 op *f* 6. 55. Doende in twee Percelen aan Huur *f* 1. 50 per week, makende *f* 78 's jaars.

N.° 7. Een **HUIS, BOVENKAMER** en **ERVE**, staande en gelegen als voren, oud wijk L, n.° 544, nieuw wijk 11, n.° 630, Kadaster sectie M, n.° 683. Aangeslagen in de Grondbelasting over 1850 op *f* 6. 54. Doende in twee Percelen aan Huur *f* 1. 45 per week, makende *f* 75. 40 's jaars.

N.s 4, 5, 6 en 7 te aanvaarden 1 Januarij 1851.

De Veil-Condition zullen in tijds ter lezing liggen, en nadere informatien te bekomen zijn ten Kantore van de voornoemde Notarissen, en zullen de te veilene Percelen twee dagen vóór en op den dag der veiling van tien tot twee ure kunnen worden bezigtigd, mits ten opzigte van Perceel N.° 1 voorzien zijnde van een Biljet, daartoe door een der Notarissen afgegeven.

*** OPENBARE VRIJWILLIGE VERKOOPING.

De Notaris *ABRAM VAN RIJCKEVORSEL W. Zn.*, residerende te Rotterdam, als last hebbende van deszelfs Principalen, die daartoe zijn geautoriseerd door de Arrondissements-Regtbank te Rotterdam, is van meening op Vrijdag den 20 December 1850, des namiddags ten 4 ure, in het Notarishuis aldaar, te veilen en aan den hoogstbiedende of eerstmijnende te verkoopen:

Een hecht, sterk, wel gebouwd, goed onderhouden **HUIS, BOVENHUIS** en **ERVE**, staande en gelegen aan de zuidzijde van de Meent binnen de stad Rotterdam, vroeger in de Wijkverdeeling bekend wijk H, n.° 101, en thans wijk 8, n.° 110, op den Perceelsgewijzen Kadastralen Legger der gemeente Rotterdam voorkomende onder sectie K, n.° 275. Aangeslagen in de Grondbelasting over den jare 1850 tegen *f* 29. 66. Van dit Pand is de Bovenwoning in eigen gebruik, en de Benedenwoning verhuurd tot den 1 Mei 1852 tegen *f* 130 in het jaar.

Nadere informatien zijn te bekomen ten Kantore van voornoemden Notaris; terwijl voorschreven Pand door de Gegadingden zal kunnen worden bezigtigd twee dagen vóór en op den dag der veiling, des voormiddags tusschen tien en twee ure, mits voorzien zijnde van een Permissiebiljet, afgegeven door denzelfden Notaris.

*** *UIT DE HAND TE KOOP,*

door opgekomen verandering van Affaire, een solide **KRUIDENIERSWINKEL, WOONHUIS**, groote **SCHUUR, ERF, MOESTUIN** enz., alles in goeden staat, staande en gelegen in eene aanzienlijke Gemeente, niet ver van de voornaamste Steden in Zuidholland. Te bevragen, met *franco* Brieven onder de letters I M, bij *H. T. HENDRIKSEN*, Kantoor-Boekhandel, Hoogstraat, G, 62, te Rotterdam.

VERKOOPING VAN BOEKEN,

door en ten Huize van den Boekverkooper ***J. F. K. SCHWAEBE***, in den Oppert, te Rotterdam.
HEDEN AVOND, en MAANDAG AVOND
de **LIEFHEBBERIJEN, enz.**

*** *En vente chez H. T. HENDRIKSEN, Hoogstraat, à Rotterdam, et chez les HÉRITIERS DOORMAN, à la Haye:*

LA PRÉSERVATION
PERSONNELLE

(33e édition, traduction en français), avec 40 gravures coloriées. — Prix 5 fr., sous enveloppe.

Traité médical sur le mariage et ses secrets désordres, sur les infirmités de la jeunesse et de l'âge mûr, résultats ordinaires des premières années de la vie qui tendent à détruire toute l'énergie physique et mentale, toute passion, enfin tous les attributs de la virilité; illustré de 40 figures coloriées, sur l'anatomie, la physiologie et les maladies des organes de la génération, expliquant clairement leurs structures, usages et fonctions, et les déplorables effets produits sur eux par l'onanisme, les excès etc., avec les observations pratiques sur les habitudes secrètes des collèges, la faiblesse nerveuse, la syphilis, le rétrécissement de l'urètre, les indigestions, l'hypocondrie, la folie, les éruptions, les rhumatismes, la phthisie etc., par le Docteur Samuel La'mert, *médecin consultant*, 37, *Bedford-square, à Londres.*

Il serait à souhaiter que les parents et chefs de famille, les surveillants et directeurs d'institutions publiques et les ministres de la réligion surtout se procurassent cet excellent livre; ils empêcheraient par de sages avertissements donnés à tems, le progrès d'une triste habitude chez des jeunes gens qui, une fois abandonnés à sa fatale influence, perdent la conscience du danger et marchent à la mort à pas de géant.

Tous les exemplaires non revêtus de la signature de l'auteur doivent être considérés comme contrefaçons, et le public est prié de ne leur accorder aucune confiance.

Du même auteur également en vente:

LA SCIENCE DE LA VIE,
ou COMMENT IL FAUT VIVRE et POURQUOI IL FAUT VIVRE.

Un beau volume in 18, *orné de planches et d'un superbe portrait de* l'Auteur. — *Prix* 4 francs. — *Cet indispensable livre est le complément de la* PRÉSERVATION PERSONNELLE.

*** Door ***P. M. BAZENDIJK*** is op heden uitgegeven en bij al de Boekhandelaars hier ter Stede verkrijgbaar gesteld:

NAAMLIJST en LEVENSBIJZONDERHEDEN der PREDIKANTEN, *die sedert de Kerkhervorming in de* ***Nederduitsche Hervormde*** *en* ***Waalsche Gemeente*** *te* **ROTTERDAM** *tot op dezen tijd in dienst geweest zijn*, door *K. J. R. VAN HARDERWIJK*, Lid der Maatschappij van Nederlandsche Letterkunde te Leiden. 1.e Aflevering prijs **75** *Cents*; de 2.e Aflevering, waarmede dit Werkje compleet zal zijn, en van gelijken prijs, volgt binnen weinige dagen.

INGEZONDEN STUKKEN.

Rotterdamsche Schouwburg.

Wat nooit gebeurde, geschiedde jongstleden Maandag. Rotterdam vergat zijn goeden, zijn ouden vriend *van Hanswijk*. Wel waren vele aanzienlijke voorstanders van het Nationaal Tooneel opgekomen om den grijzen Kunstenaar blijken hunner belangstelling te geven, maar ongaarne misten wij velen zijner *soi-disant* vrienden. Van de groote massa, die alleen *eigen genoegen* kent, spreken wij hier niet, voor die had ook de voorstelling weinig aantrekkelijks. Geen oud stuk van naam en niets nieuws.

De Broeders op den Toets heeft niet veel te beduiden; wist men het niet beter, men zou het van Germaanschen oorsprong wanen, zoo wemelt het van sententien en zedepreken. Gebrek aan handeling en leven laat zich overal gevoelen. De ontknooping, die den aanschouwer gedurende drie bedrijven boven het hoofd hangt, is geene verrassing meer. Waarom liet ons de Auteur den oom niet slechts als oppertoezigter kennen? Het blijspel had er bij gewonnen.

De Heeren *Breedé* en *Altink* spraken te statig en preekten te veel. Alles moet zijn eisch hebben, zij waren immers Franschen. Als de Heer *Beems* eens wist hoe dat leelijk woordenkaauwen zijn spel benadeelt, hij zou het gewis laten. Mevrouw *Ruffa* was eene perfecte kokette, zoowel in kleeding als in taal en manieren. *Pauline de Gerval* kan niet met meer eenvoud en gevoel voorgesteld worden, dan Mevrouw *Valois* het deed. De Heer *Morin* speelde ook zeer goed. Het speet ons, dat het *le Roc* op het kasteel zoo naar wensch ging, gaarne hadden wij hem nog wat meer hooren disputeren, exploiteren, insinuëren en executeren. Het ging den Heer *van Hanswijk* zoo meesterlijk af.

Als *Bellemain, de oude Kopiïst*, gaf de Benificiant veel genoegen. Het Publiek schonk hem als gratificatie de eer der terugroeping.

Don Quichot op de bruiloft van Kamacho is een verouderd oorspronkelijk blijspel in verzen, dat bij veel goeds veel wraks bevat. Als kunstwerk durven wij het niet streng beoordeelen, want een aantal kleine krullebollen, door Sint Nicolaas er heen gevoerd, staan gereed om ons tegen te spreken, en te bewijzen dat het dol plezierig was *Don Quichot, Rosinant* en *'t Graauwtje* te zien en de fratsen van *Sanche Panche* gade te slaan.

Wat zullen wij van de opvoering zeggen: alleen dat Mevrouw *Valois* de *Quiteria* met zeer veel zorg behandelde; hetzelfde kunnen wij van de Heeren *Breedé*, *Ruffa* en *Altink* getuigen, nogtans hadden wij gaarne den Heer *Beems* met de rol van den Heer *Ruffa* belast gezien en omgekeerd. De Heer *van Hanswijk* was regt grappig, maar niet bij stem. *Don Quichot* was vrij eentoonig, maar de Heer *van Beek* was ongesteld. De Heer *P. van der Grijp* speelde de *Sanche Panche* con amore, zelfs nu en dan wat *al te*. Als schildknaap van een dolend ridder hadden wij van hem meer beleefdheid jegens Mejufvr. *S. Sablairolles* verwacht. Foei *Sanche!* Gij zijt schuld, dat zij niet zoo goed zong, als wij dat van haar gewoon zijn. Dat gesis aan het einde der coupletten gold u. Bezitten wij dan geen enkel aanhoorbaar Hollandsch lied, dat nu ook wederom eene Fransche aria moest gezongen worden? Mejufvrouw *S. Sablairolles* weet het immers beter.

Nu nog even *de Koopman in Kinderspeelgoed* vermeld, om onverdeeld te kunnen loven. *Margot*, wier harde en schelle toonen ons nog onlangs ruw in de ooren klonken, baande zich nu, als de blinde *Gabrielle*, door hare zacht fluisterende spraak en medeslepend spel, den weg tot alle harten. Haar lijden en hare vreugde bragt zij in de zaal over. De Heer *van Hanswijk* was haar een goed en een gevoelig vader. Tot schreijens toe bewogen, vervulde Mejufvr. *H. Sablairolles* regt lief de rol van *Lucie*. De Heeren *Morin* en *J. van der Grijp* waren beiden zeer goed.

De Vrienden van Hollandsche poëzij kunnen, vóór de kersvacantie, aanstaanden saturdag hun hart nog eens te goed doen aan *de Dood van Karel*, van *Wiselius*, en *de Dochter van Dominique*, door *A. van der Hoop*, Jr.

D.

12 Dec.

Te *Rotterdam*, bij JAN ARRENBERG & Co.